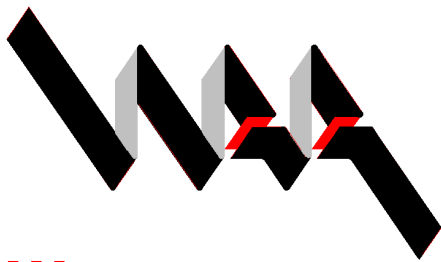

Voorjaarsnota 2021 (Primaire begroting 2022) Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap
Aanvullende
Arbeid **V**enlo e.o.

Venlo, 31 Maart 2021

Inhoudsopgave

Bericht van het Dagelijks Bestuur	5
1. Inleiding	5
2. Doelstelling WAA	5
3. Beleidsvisie van het bestuur	5
4. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling	6
5. COVID-19	7
6. Koers en bedrijfsvoering van WAA	8
6.1 Van 2009 tot en met medio 2018.....	8
6.2en vanaf medio 2018 tot en met 2022 en verder	10
7. Ontwikkeling (Wsw-) bezetting c.a.	11
7.1. Algemeen	11
7.2 Wsw-bezetting voor 2022 totaal en per deelnemende gemeente	12
8. Economische verwachtingen in het algemeen voor 2022 en verder	12
9. Ontwikkelingen binnen het sociale domein voor gesubsidieerde arbeid overall	13
9.1 Beleidsmatige ontwikkelingen	13
9.2 Ontwikkelingen ten aanzien van de reguliere rijksbijdrage Wsw	14
10. Bestuurlijke ontwikkelingen rondom de uitvoering van de Wsw door WAA	15
Financiële samenvatting	16
Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	17
Voorstel tot vaststelling van de begroting	19
Begroting	20
Programmaverantwoording	20
1. Algemeen	20
2. Sociaal beleid	21
3. Financieel beleid	22
4. Uitgangspunten voor de jaarbegroting en meerjarenbegroting	24
Overige paragrafen	33
1. Weerstandvermogen en risicobeheersing	33
2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing	33
2.1 Risico's voor Schap als publiekrechtelijke organisatie	33
2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap	36
3. Onderhoud kapitaalgoederen	37
4. Financiering	37
5. Verbonden partijen	41
6. Lokale heffingen	41
7. Grondbeleid	41
Overzicht van baten en lasten begroting 2022	43
Kasstroomoverzicht	46
Toelichting op de programmabegroting	47
Taakvelden	50
Kengetallen	51

Bericht van het Dagelijks Bestuur

1. Inleiding

Voor u ligt de primaire begroting 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen WAA of Schap). Deze begroting is opgemaakt conform de vanaf 2005 verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling (BBV).

Deze primaire begroting 2022 is, idem als de begrotingen vanaf 2015, naast de algemene uitgangspunten van de in 2015 ingevoerde Participatiewet, onveranderd opgesteld in lijn met de nog steeds van toepassing en actueel zijnde strategische koers zoals die in 2014 is verwoord en vastgelegd in de documenten "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan het strategische koersdocument "Samen Anders!" incl. de updates en aanscherpingen van de koers zoals die zijn vastgesteld door het Bestuur vanaf december 2015 tot en met december 2020 voor WAA overall. De beleidslijnen en Bestuurlijke besluiten die hieruit volgen, zijn voor WAA normatief en kader stellend.

2. Doelstelling WAA

De doelstelling van WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten - als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

3. Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de Wsw op haar zijn aangewezen. Dit beleid is vanuit het going concern uitgangspunt ook in 2022 onveranderd van toepassing.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA periodiek in een review door het management, het Bestuur en de Raad van Commissarissen afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt.

In lijn met het vigerende beleid en met inachtneming van de geactualiseerde uitgangspunten en kaders is onderstaande visie en missie onveranderd van kracht en vastgesteld voor WAA:

- **Missie: WAA groep voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.**
- **Visie: WAA groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven / organisaties in de regio Noord-Limburg.**

Visie en missie zijn concreet vertaald in onderstaande strategische items en uitgangspunten:

"De WAA organisatie:

- Heeft sociaal en financieel renderende strategische allianties en co-creaties met het regionale bedrijfsleven en overheden".
- Realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij opdrachtgevers.
- Ambieert samen met haar Sw-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde".
- Is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin met plezier gewerkt wordt".

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

1. Voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van de WAA groep is de uitvoering van de Participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het Werkgevers Servicepunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is een netwerkorganisatie die inclusiviteit van organisaties stimuleert en laat uitvoeren door netwerkpartners.
2. De verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als het aanbieden van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van maximaal 30% van minimumloon of lager. De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties.
3. De beschutte SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd. De gemeenten hebben het materiële werkgeverschap voor deze groep vanaf 1-1-2018 van WAA groep nv overgenomen. WAA groep nv treedt per 1 januari 2018 voor deze groep alleen als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening aan de gemeente een marktconform tarief.

Zoals al aangegeven is zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv, in lijn met deze beleidslijn, afgebouwd en vanaf medio 2018 geen aanbieder van beschut werk meer. WAA is tevens omgevormd tot een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor de resterende Wsw-doelgroep.

Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep Wsw-medewerkers, de verdeelsleutel voor de gemeentelijke tekortfinanciering van WAA is aangepast. Vanaf 1-1-2018 wordt in deze verdeelsleutel alleen met het aantal niet-beschutte medewerkers gerekend.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kán een gemeente het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep kan en zal voor de invulling van die detacheringsopgave zorgdragen, maar zal dit alleen doen op nadrukkelijk verzoek van haar deelnemende gemeenten én na expliciete toestemming van het Bestuur én alleen met en onder bestuurlijk strikt geformuleerde voorwaarden. Primair is en blijft WAA als kerntaak zich richten op het verder ontwikkelen van een sociaal detacheringsbedrijf voor sec de Wsw-ers met een loonwaarde hoger dan 30%.

4. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

De huidige bestuurlijke samenstelling is vanaf medio 2018 ongewijzigd.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit:

- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Venlo, de penningmeester zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Beesel, en de secretaris zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Bergen die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Op bestuurlijk niveau is relevant dat een eventuele herindeling van gemeenten momenteel in de regio Noord-Limburg geen politiek en bestuurlijk issue is. Maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

5. COVID-19

Medio maart 2020 is de westerse wereld in Europa en vervolgens Nederland plots overvallen door het coronavirus. De overheid heeft een meermalig zgn. intelligente, gecontroleerde shut-/lockdown afgekondigd. Hierdoor is het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland abrupt tot een geheel of gedeeltelijke stop gekomen. Met alle sociale, maatschappelijke maar ook economische gevolgen van dien.

Als sec naar het laatste gekeken wordt in relatie tot het Schap WAA, is de ervaring van 2020 en de verwachting voor 2021 en verder, dat de directe impact van deze crisis op de exploitatie van het Schap WAA beperkt zal zijn. Immers; de activiteiten van het Schap beperken zich primair tot regievoering en administratie c.a. van de Wsw voor haar deelnemende gemeenten en aansturing van haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De primaire baten van het Schap zijnde vnl. rijksbijdrage Wsw en gemeentelijke bijdragen evenals de primaire lastenstroom van het Schap zijnde vnl. uitvoeringsbijdragen Wsw en vaste vergoedingen voor regie-, administratie en controlewerkzaamheden zijn veelal vast en worden o.b.v. de huidige wetenschap naar verwachting nauwelijks (primair) geraakt door de huidige crisis. Op middellange en langere termijn kan dat, zeker als deze crisis lang aanhoudt, een heel ander verhaal zijn. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

De indirecte impact van corona is anders dan de directe impact; de huidige crisis raakt het Schap direct weliswaar beperkt maar indirect natuurlijk wel degelijk en fors doordat zij 100% deelnemer is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. WAA groep nv wordt nl. wel degelijk zeer fors geraakt door het in belangrijke mate wegvallen van grote delen van in haar opbrengstenstroom (toegevoegde waarde uit leveringen van diensten) bij veelal gelijkblijvende (loonkosten) resp. zelfs hogere kosten a.g.v. capaciteits- en vraaguitval en extra maatregelen die getroffen moeten worden. Het Rijk heeft per 2-9-2020 aangegeven een coronacompensatie voor Sw-bedrijven te verlenen voor de periode t/m dec 2020. Via de Rijksbijdrage Wsw is, ter vervanging van de NOW bijdrage voor Sw-bedrijven, in de septembercirculaire van het Rijk in totaal € 933.000 (€ 2.098 per arbeidsjaar Wsw) voor sec 2020 aan EENMALIGE, EXTRA subsidie verstrekt. Deze is via de deelnemende gemeenten aan WAA doorbetaald als overbrugging voor de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering. Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is deze coronacompensatie, in lijn met bestuurlijke besluitvorming in 2020, volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Dit zal ook gebeuren met eventuele volgende compensaties. Hierdoor worden de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering / exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA-constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage Wsw, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder Bijdragen aan derden.

Naast compensatie van het Rijk heeft WAA ook afspraken met haar klanten kunnen maken waarbij, met een beroep op partnership, ook deze relaties een bijdrage hebben geleverd en zullen blijven leveren om de gevolgen van COVID te mitigeren.

Samen met de ingezette maatregelen bij WAA groep nv en de compensatie van klanten, was de coronacompensatie van het Rijk over 2020 ruim voldoende om de gevolgen van COVID-19 op de exploitatie van WAA groep nv te mitigeren. Voor 2021 en verder is nog geheel niets van het Rijk hieromtrent aangegeven. Derhalve is een eventuele COVID-19-compensatie van het Rijk vanaf 2021 (vooralsnog) als PM opgenomen.

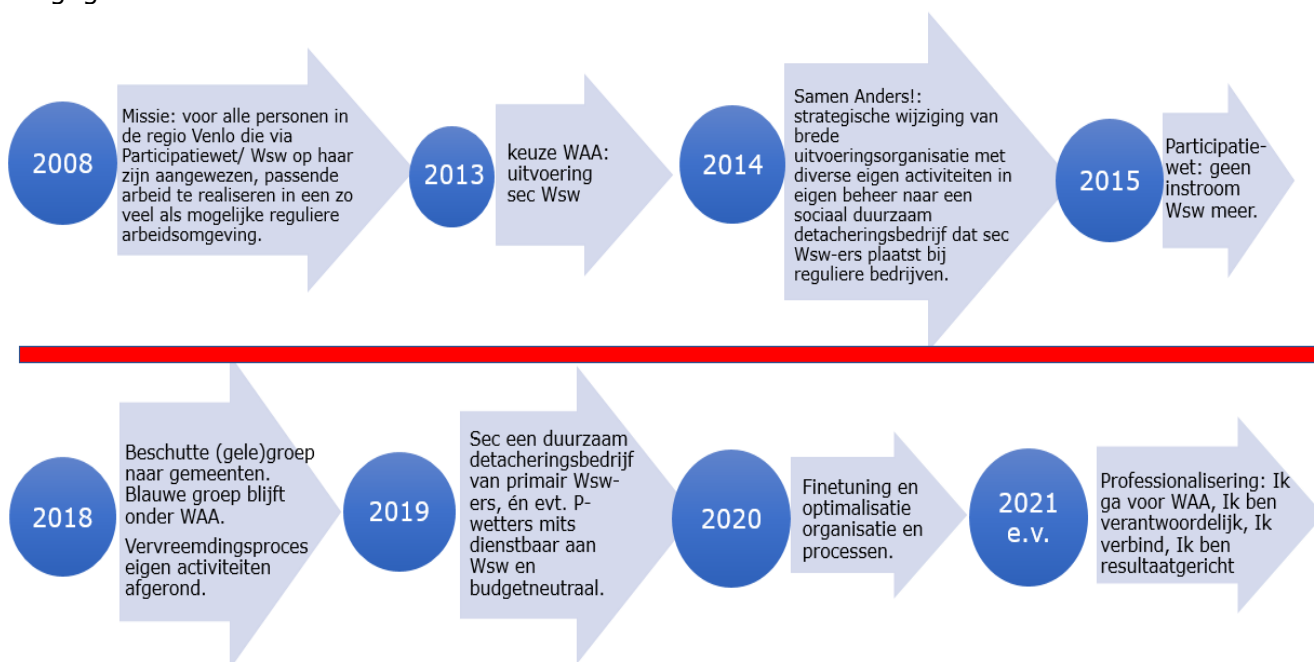
De impact van de COVID-19-crisis op de exploitatie van WAA groep nv is fors. Wekelijks wordt deze impact gemonitord d.m.v. een geactualiseerde impactanalyse. Door de hoge mate van onzekerheden hieromtrent is dit met de nodige voorzichtigheid doorvertaald in de verwachte

resultaten en budgetten voor 2021 en verder. Prudent financieel beheer met voldoende ruimte voor onvoorzien in zowel de baten als lasten én tijdelijk een hoger eigen weerstandsvermogen bij zowel WAA groep nv als het bij het Schap aan te houden dan noodzakelijk, zorgt binnen de exploitatie en balans van WAA in totaal voor voldoende ruimte om zélf de (verdere) gevolgen van COVID-19 primair eerst zelf financieel te kunnen opvangen. Ondanks de forse impact die de crisis heeft op de balans en exploitatie van WAA overall, is de financiële en liquiditeitspositie van WAA overall voor nu en voor de nabije toekomst zodanig aan de maat dat de continuïteit van de gehele WAA organisatie vooralsnog niet in gevaar is. Dit houdt in dat de coronacrisis vooralsnog geen gevolgen heeft voor de waardering van de deelneming WAA groep nv bij het Schap, en derhalve geen gevolgen heeft voor de exploitatie van het Schap. Op langere termijn en in directe en indirecte zin en los van haar exploitatie etc., is continuïteit voor het Schap zelf sec a.g.v. de wettelijke garanties die de WGR biedt, overigens überhaupt nooit geen issue.

6. Koers en bedrijfsvoering van WAA

De koers van WAA die onder "Samen Anders!" is ingezet, loopt - ceteris paribus - ook in 2021 en de jaren daarna door. Deze vanaf 2014 ingezette koers week fundamenteel af van de koers in de jaren ervoor en heeft in een relatief zeer korte tijd tot majeure veranderingen geleid voor de gehele organisatie WAA als voor de aard, omvang én inzet van de Wsw populatie van WAA.

Onderstaande is de koers en richting van WAA vanaf 2008 tot en met 2021 en verder schematisch weergegeven:

6.1 Van 2009 tot en met medio 2018.....

Tot en met 2013 was WAA een zgn. traditioneel Sw-bedrijf; een Multi MKB organisatie die mensen intern plaatste met een grote hoeveelheid en diversiteit in eigen productieactiviteiten in een eigen industrieel productiecomplex van ruim 27.000m² aan de Edisonstraat te Venlo, en in een eigen kwekerij Roobeek in Wellerlooi.

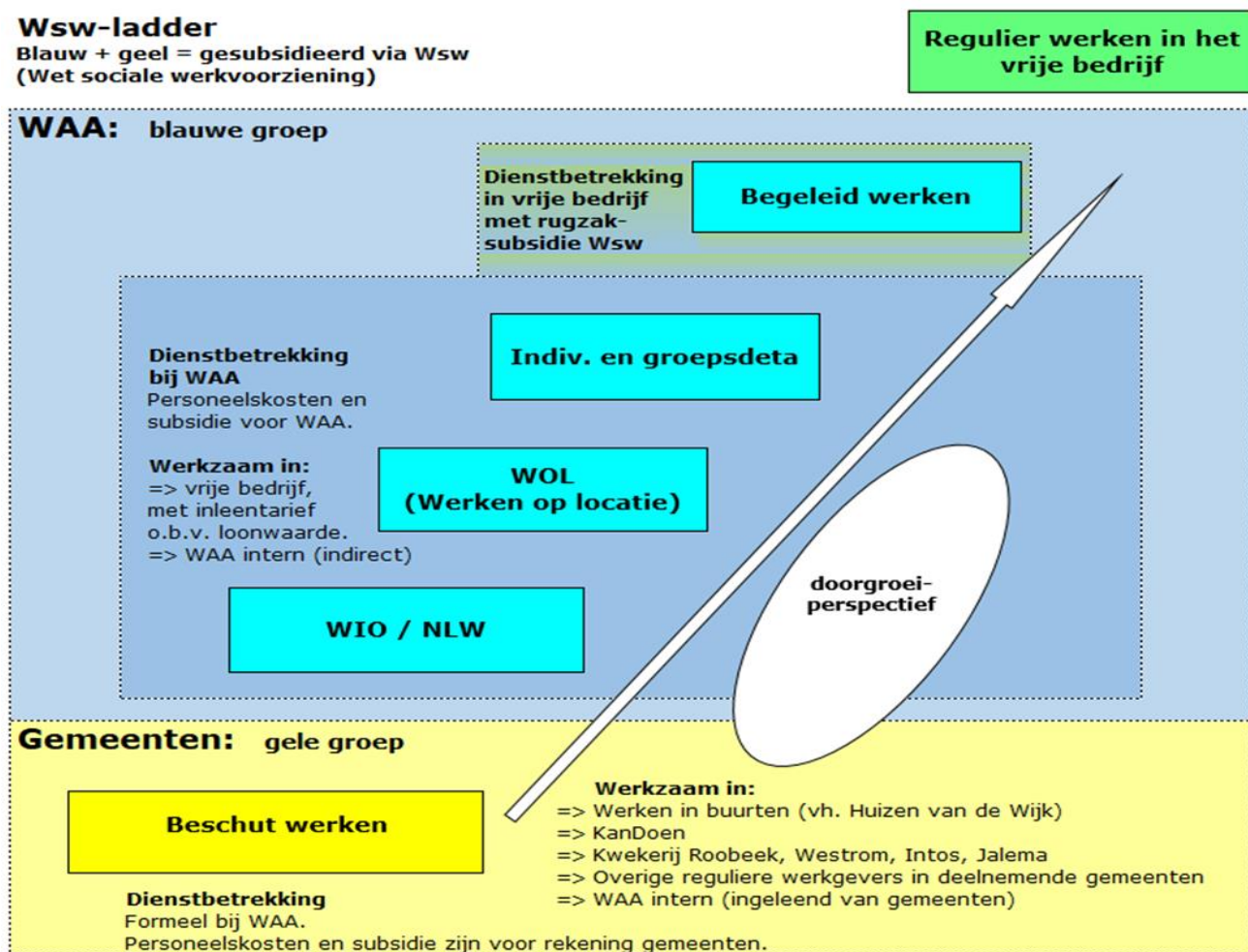
Met het inzetten van een nieuwe koers in 2013 en het bestuurlijk vaststellen van het strategische koersdocument "Samen Anders!" in 2014, heeft WAA fundamenteel gebroken met dit verleden. Vanaf dat moment heeft WAA de koers verlegd van een traditionele SW-productieorganisatie die zelf in eigen beheer een diversiteit van activiteiten onder haar eigen regie en voor haar risico en rekening uitvoerde naar een nieuwe sociale duurzame detachingsorganisatie alleen gericht op de uitvoering van de Wsw, waarin nadrukkelijk **niet** de brede doelgroep die onder de Participatiewet valt zal worden bediend, **tenzij** ondersteunend aan de SW en budgetneutraal.

Vanaf medio 2014 tot medio 2018 is er een grote transformatie ingezet bij het bedrijf WAA. De eigen bedrijfsactiviteiten zijn geleidelijk en geconditioneerd vervreemd en overgedragen aan reguliere

ondernemers, met zoveel mogelijk behoud van werkgelegenheid en plaatsingsruimte voor WSW-ers. Aansluitend zijn de grote eigen productiehallen geleidelijk vervreemd, en vanaf medio 2018 heeft WAA alleen een gehuurd kantoor van 400m² aan de Prinsessesingel te Venlo. Al met al majeure operaties die WAA vanaf 2014 tot en met medio 2018 heeft doorgevoerd.

Door het vervreemden van eigen, veelal hoogrenderend facilitair werk is de toegevoegde waarde in die jaren gedaald. Echter, in het verlengde hiervan heeft de vervreemding en hieraan verbonden afstoting van eigen huisvesting en verhuizing van WAA naar een veel kleiner, gehuurd kantoor van WAA, en de forse krimp in regulier personeel, juist gezorgd voor een sterke kostenreductie en een fors hogere mate van flexibiliteit in de kostenstructuur. Vanaf dat moment is de daling van de toegevoegde waarde meer dan volledig gecompenseerd door een daling van de exploitatielasten. Dit heeft voor de beleidsmatig gewenste risicoreductie én resultaatverbetering voor WAA overall gezorgd.

Een extra punt in dit hele proces was het besluit van de deelnemende gemeenten om vanaf 1-1-2018 zélf het materiële werkgeverschap en daarmee de gehele verantwoordelijkheid voor het uitvoeren en organiseren van passend werk voor een belangrijk deel van de gehele Wsw-populatie zijnde de Wsw-doelgroep Beschut (loonwaarde tot 30%) naar zich toe te trekken. Dit doen gemeenten vanaf 2018 met eigen, lokaal maatwerk o.a. door onder regie en verantwoordelijkheid van gemeenten vallende concepten zoals Werken in Buurten. Het Beschut werken is derhalve bij WAA vanaf 2018 volledig afgebouwd. Het Schap WAA Venlo e.o. (en in haar verlengde WAA groep nv) is derhalve vanaf 1-1-2018 niet meer financieel noch inhoudelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw resp. het materiële werkgeverschap voor het Beschutte deel van de Wsw-doelgroep, maar fungeert nog slechts als formele werkgever en basis HRM/payroll dienstverlener voor dit deel van de Wsw doelgroep. In het verlengde hiervan is WAA groep nv als Wsw-uitvoeringsorganisatie van het Schap met ingang van 1-1-2018 als sociaal duurzaam detacheringsbedrijf alleen ingericht op de uitvoering van de Wsw voor sec personen uit de doelgroep met een loonwaarde van 30% of hoger (zgn. niet-beschutte deel van de Wsw). Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Niet alleen WAA heeft in de periode vanaf 2014 op meerdere fronten een transformatie ondergaan; dat geldt ook voor het hele sociale domein in het algemeen. Begin 2015 is het hele scala van wettelijke regelingen rondom gesubsidieerde arbeid vervangen door één allesomvattende nieuwe

wet: de Participatiewet. De Wsw is weliswaar onderdeel van deze Participatiewet maar kent een status aparte; de oude regeling is a.h.w. doorgetrokken maar is wel een gesloten regeling geworden waar vanaf 2015 geen instroom meer in mogelijk is. De Sw kent derhalve vanaf 2015 alleen nog uitstroom en hierdoor krimpt de Wsw-populatie van WAA jaarlijks. Deze krimp zal de komende jaren sneller toenemen, dit als gevolg van een hogere gemiddelde leeftijd en hierdoor een groter natuurlijk verloop (pensioen ca), maar ook door meer uitval van Wsw-ers richting WIA. Dit laatste is o.a. een gevolg van meer uitval van de doelgroep doordat de mate van handicap met het groeien van de leeftijd meer dan evenredig toeneemt.

6.2en vanaf medio 2018 tot en met 2022 en verder

Met het medio 2018 afscheid nemen van het industriële complex aan de Edisonstraat in Venlo is voor WAA in woord en daad een nieuwe periode aangebroken. Een periode van zoeken en een nieuwe manier van werken en nieuwe uitvoeringsmodaliteit ontwerpen, organiseren en vervolgens doen. Een proces dat door WAA met verve is opgepakt en doorgevoerd "terwijl de winkel gewoon open was". Vanaf eind 2019 heeft WAA de basis hiervoor staan. De Sw-medewerkers zijn voor bijna 95% geplaatst bij reguliere bedrijven en er staat een organisatie en structuur die het gehele proces van (her)plaatsingen voor alle Sw medewerkers ondersteunt. De nieuwe basis is er.

Na 2019 is op deze basis verder gebouwd en is de WAA-organisatie langzaam maar zeker in een meer stabiele fase en geleidelijke maar permanente krimp terecht gekomen. De WAA-organisatie staat en is te typeren als "een stabiel verder krimpende sociaal duurzame detacheringsorganisatie voor sec de Wsw".

Vanaf 2020 ontwikkelt WAA zich binnen de koers verder en wordt de gehele WAA organisatie overal gefinetuned. De fase vanaf 2020 tot 2022 en verder is te typeren als "optimaliseren middels professionaliseren."

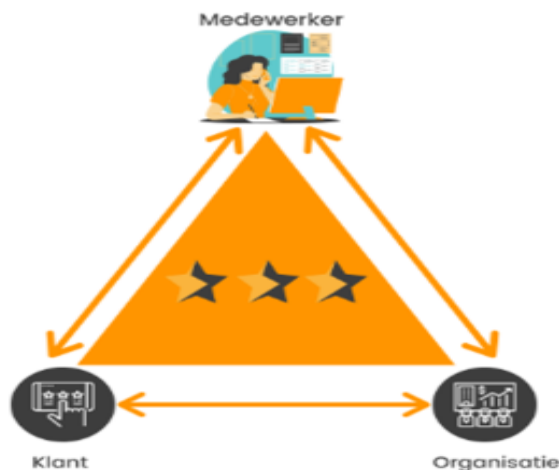
Met dit proces is in 2020 een begin gemaakt door het interne programma "Eigenaarschap" met hierin 4 hoofdthema's: Ik ga voor WAA, Ik ben resultaatgericht, Ik ben verantwoordelijk en Ik verbind. Elk thema wordt ondersteund met een apart traject zodat het niet blijft bij begrijpen maar ook doen. Wat leidt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid om van de WAA een mens-, klant en resultaatgerichte organisatie te maken. Waarbij evenwicht en balans tussen de drie gebieden het sleutelwoord is. Dit vanuit een continu reciproke proces van kritisch zelf analyseren naar verbeteren en vervolgens meten. En dan weer bijstellen. Dit proces wordt ondersteund door gericht te investeren in het gereedschap dat nodig is om deze stappen te kunnen zetten, m.n. ICT en opleidingen.

Het proces zal in 2021 verder worden uitgerold en wordt in onderstaande figuur nader geduid:

Doelstellingen 2021:

- o Verdere professionalisering van de WAA-organisatie door nog meer werken onder het motto:
Ik ga voor WAA, Ik ben resultaatgericht, Ik ben verantwoordelijk, Ik verbind.
Dit is onderdeel van onze bedrijfsstrategie, waardoor wij blijven leren en ons structureel verbeteren. Dit met als doel dat onze medewerkers met nóg meer plezier en energie werken, en hierdoor kunnen floreren in hun werkomgeving. Hiermee kunnen zij hun ervaringen en inzichten nóg beter inzetten voor onze klanten, en daardoor het bedrijfsrendement positief beïnvloeden.
- o Afbouw z.g. "granieten" bestand (thuiszitters) én NLW en WOL, alle ten gunste van meer Groepsdata, en door verdere beperking verzuim en leegloop.

WAA Schap 1e begrotingswijziging 2021 defin. 18-12-2020

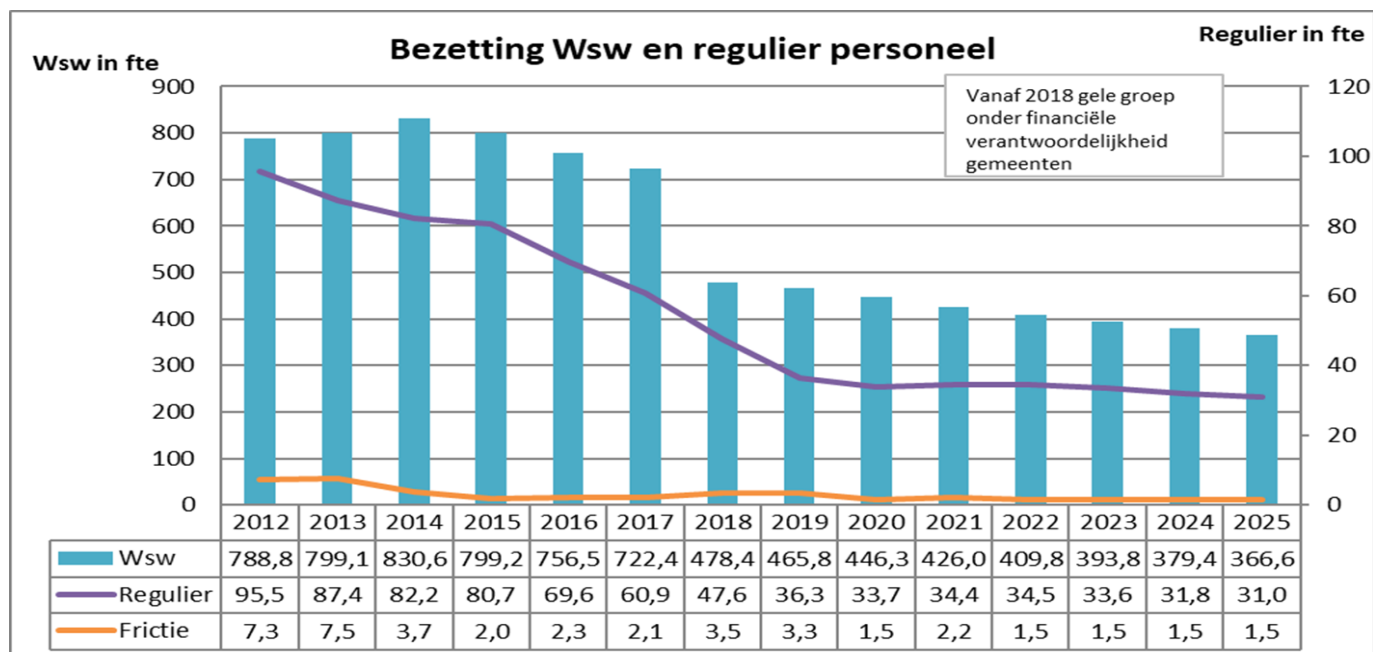

Dit proces zal in 2021 niet stoppen, maar vanaf 2022 en verder doorlopen. Hierbij past de organisatie zich, binnen haar mogelijkheden, in omvang jaarlijks zoveel als mogelijk aan in lijn met de jaarlijkse daling van het aantal Wsw-ers en krimpt derhalve ook jaarlijks. Deze beweging is vanaf 2013 al in gang gezet.

7. Ontwikkeling (Wsw-) bezetting c.a.

7.1. Algemeen

De overgang per 1-1-2018 van de beschutte groep Wsw-ers naar de gemeenten in 2018 (met een uitloop naar 2019) en de krimp vanaf 2015 door natuurlijk verloop én de ombouw van WAA als bedrijf zoals bovenstaand beschreven, heeft voor een forse daling in de Wsw-populatie voor WAA gezorgd. Deze daling is in de jaren daarna verder gegaan. Deze is zelfs versterkt doordat m.n. als gevolg van geen instroom en dus een stijging van de gemiddelde leeftijd van de doelgroep, meer mensen uit de doelgroep met (pre-)pensioen gaan en/of niet meer in staat zijn om deel te nemen in het arbeidsproces en uitvallen. Dit zorgde, en zorgt ook in de toekomst, niet alleen voor een sterke daling van de Wsw-populatie waarvoor WAA aan de lat staat, maar ook voor krimp in WAA-organisatie daar rondom heen.

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de reguliere personeelsformatie van ca. 96 fte in 2012 naar ca. 35 fte in 2021 is gedaald. Ook vanaf 2022 zal, ceteris paribus, zal deze daling doorzetten. Het tempo van afbouw zal echter wel teruglopen omdat er in toenemende mate sprake zal zijn van een steeds negatiever "economies of scale" (schaalvoordeel) effect in m.n. de staf- en begeleidingsorganisatie van WAA. Het wordt steeds meer zichtbaar dat de krimp van de WAA-organisatie minder snel kan gaan dan de (verdere) daling van de Wsw-populatie. Vanuit budgettaire oogpunt zoekt WAA hierbij steeds de grens op maar zal er nooit overheen (kunnen) gaan. Het feit dat WAA een publieke organisatie is die werkt met een kwetsbare doelgroep, zorgt voor een tegenwicht en natuurlijke balans. In de meerjarenraming t/m 2025 is hiermede rekening gehouden.

De met de (versnelde) afbouw gemoeide frictiekosten van de WAA-organisatie worden, conform vigerend beleid en wettelijke (verslaggevings-) voorschriften volledig gefinancierd uit een hiervoor gealloceerde bestemmingsreserve voor de hele periode van krimp. Omdat deze afbouw van de organisatie tot en met 2020 voornamelijk is gerealiseerd met een minimum aan frictiekosten, door m.n. te sturen op natuurlijk verloop in regulier (staf-)personeel in combinatie met reallocaties van bezetting resp. herverdelingen van taken en verantwoordelijkheden binnen de zittende organisatie, zijn eind 2020 de beschikbare middelen in het frictiefonds meer dan voldoende om de eind 2020 aanwezige én latente frictiekosten voor de komende jaren af te dekken. Hierdoor is er naar verwachting vanaf 2021 en de jaren daarna, geen (aanvullende) dotatie aan deze bestemmingsreserve noodzakelijk. Er was eind 2019 al sprake van een overschot in het fonds van € 500.000 dat, ondanks de onttrekking van € 100.000 in 2020, per eind 2020 zelfs is opgelopen naar ongeveer € 590.000! Vanuit de standaard beleidslijn worden tekorten in het frictiefonds aangevuld met een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage. Vanuit die zelfde beleidslijn zal het verwachte overschot van € 590.000 in het fonds ultimo 2020, vanaf 2021 tot en met 2024 geleidelijk met jaarlijkse cohorten van € 147.500 terugvloeien naar de deelnemende gemeenten middels een reductie op de jaarlijkse gemeentelijke exploitatiebijdragen voor WAA. De financiële impact van de frictie op de WAA-exploitatie is door de inzet van een bestemmingsreserve voor frictiekosten beperkt, maar het effect van de krimp en frictie op het personeel en de WAA-organisatie zelf is iets dat, los van de financiële kant van het verhaal, wel steeds en onverminderd een stempel blijft drukken op de organisatie WAA. Iets dat ook in 2021 en ook de jaren daarna nog nadrukkelijk de aandacht vraagt en ook verdient. De winkel is en blijft immers wel steeds open.....

7.2 Wsw-bezetting voor 2022 totaal en per deelnemende gemeente

Voor 2022 is onderstaande Wsw-bezetting voor het Schap en de (deelnemende) gemeenten geraamd:

gemeente	aantal SE bij WAA geplaatst per gemeente 2022 (A)	aantal SE beschut bij gemeenten geplaatst per gemeente 2022 (B)	aantal totaal SE per gemeente 2022 (C=A+B)
Beesel	41,3	9,4	50,7
Bergen	51,9	22,2	74,1
Venlo	321,0	147,8	468,8
Niet deeln. gemeenten	0,0	0,0	0,0
totaal	414,2	179,4	593,6

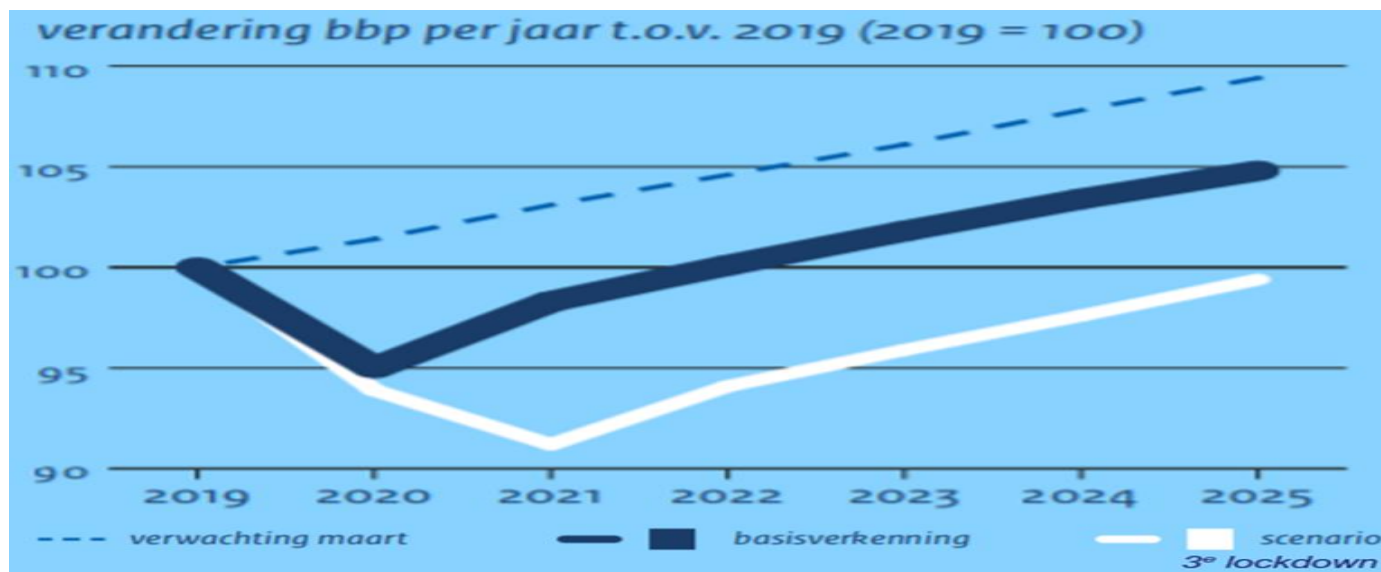
*) Totaal taakstelling per gemeente is berekend o.b.v. financieringsmethodiek "werkgemeente" vanaf 1-1-2017 en o.b.v. extrapolatie van gegevens jaargemiddelde over 2020 per gemeente met een uitstroom% van 4,7% voor 2021 resp. 3,7% voor 2022.

Ten opzichte van 2021 daalt de totale bezetting SW bij gemeenten in 2022 verder. Dit omdat er sprake zal zijn van natuurlijke uitstroom terwijl er vanaf 1-1-2015 geen instroom meer is in de Wsw.

8. Economische verwachtingen in het algemeen voor 2022 en verder

Na een krimp van de economie met ongeveer 5% in 2020 a.g.v. corona, zijn volgens CPB per begin 2021 twee hoofdscenario's mogelijk voor 2021 en volgende jaren: wel of geen lange 3e COVID-19-golf en lockdown in 2021. Indien er een lange 3e golf komt, dan is de verwachting dat de economie in 2021 een verdere daling met 4% overall laat zien. Indien geen lange 3e golf komt, dan is de verwachting dat na het eerste halfjaar 2021 de economie krachtig opveert en uiteindelijk zelfs een groei met 3% laat zien in 2021. Voor 2022 t.o.v. 2021 verwacht het CPB vooralsnog dat de

verstrekken (economische) gevolgen en maatregelen om COVID-19 onder controle te krijgen, succesvol zijn en dat de economie zal groeien met ongeveer 3% ten opzichte van 2021.

In deze primaire begroting 2022 en de bijbehorende meerjarenraming is op prudente wijze rekening gehouden met het scenario uit de basisverkenning. Hierbij is het uitgangspunt op basis van deze verwachting dat er na de zomer van 2021 een afname van de pandemie zal optreden en een vergaande versoepeling van de huidige COVID-19-maatregelen. En er hierdoor zowel op regionale, landelijke en globale schaal in economisch opzicht een wederopstanding uit de coronacrisis zal zijn met een inhaalslag t.a.v. economische groei.

9. Ontwikkelingen binnen het sociale domein voor gesubsidieerde arbeid overall

9.1 Beleidsmatige ontwikkelingen

De Participatiewet, waar de Wsw nu onderdeel van is, is een brede wet voor iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt die volledig erop gericht is om iedereen in die wet zoveel als mogelijk te plaatsen in een reguliere arbeidsomgeving. De beweging die bij WAA vanaf 2014 is ingezet zijnde "van binnen naar buiten" wordt hierdoor (nogmaals) ondersteund en onderstreept. Een beleid dat verder breed ondersteund wordt middels een voor iedereen algemeen geldende, brede sociale agenda voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die uitvloeide in een banenakkoord vanaf 2014 tussen de sociale partners. Hierbij is toen be- en afgesproken dat eind 2020 ruim 200.000 extra banen in zowel de publieke als private sector moeten zijn ingevuld door mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt. Al in 2015 heeft het Rijk aangekondigd vanaf eind 2020 een officiële brede en algemene evaluatie van de Participatiewet te gaan uitvoeren.

Eind 2019 heeft een eerste voorzichtige tussenevaluatie van het Centraal Planbureau ten aanzien van de eerste effecten van de Participatiewet het licht gezien. De eerste conclusies hierbij geven aan dat de primaire doelstelling van de wet door deze wet dichterbij is gekomen dan ooit. Maar dan wel alleen voor dat deel van de doelgroep waarbij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die in de basis voldoende potentie/loonwaarde bezitten om zich uiteindelijk zonder permanente ondersteuning vanuit het publieke domein zelfstandig een arbeidsplek in een reguliere omgeving te verwerven en (misschien nog belangrijker) te behouden. Voor hen is een inclusieve samenleving écht dichterbij gekomen. Maar voor mensen met een (blijvend) grote afstand tot de arbeidsmarkt, het zgn. Nieuw Beschut, blijkt het toch nog heel lastig te zijn om een blijvende plek in een reguliere omgeving te verwerven. Werkgevers staan niet onwelwillend tegen het opnemen van meer mensen "met een vlekje" maar als puntje bij paaltje komt, zijn er toch vaak té forse barrières. Ondanks alle vangnetten er rondom heen. En als werkgevers de stap toch durven te maken, vraagt men veelal zeer forse bijdragen, en (meerjarige) garanties van gemeenten en/of UWV maar ook WAA om alle risico's af te dekken. Opvallend hierbij is overigens dat niet alleen bedrijven maar ook overheden resp. gemeenten zich zeer terughoudend blijven gedragen als het gaat om uitvoering geven aan de afspraken uit het sociale akkoord van 2015 en gehoor te geven aan de sociale agenda 2015-2025 voor juist deze meest kwetsbare personen uit de doelgroep. Het lijkt erop of het paradigma "principes zijn goed, maar ze moeten wel beheersbaar en betaalbaar zijn!" hierbij prevaleert boven

de sociale uitgangspunten van een inclusieve samenleving. Helaas maar niet geheel onverwacht overigens, vanuit de ervaring die WAA ook heeft met een deel van haar SW-doelgroep.

Bovenstaande bevindingen uit de tussenevaluatie in 2019 zijn in 2020 bevestigd met een eindrapport. En daar waar, n.a.v. de eerste signalen dat het met een deel van de uitvoering van de Participatiewet minder goed ging, in Den Haag en omgeving stemmen opgingen om op de ingezette lijn door te gaan met meer inzet en extra dwangmiddelen zoals een quotum- met boetebeleid in combinatie met een wettelijke verplichting voor invullen van Nieuw Beschut door gemeenten, is er begin 2021 een andere richting gekozen. Er is in januari 2021 in de Tweede Kamer een motie aangenomen om op korte termijn te komen tot een oplossing om de groeiende groep Nieuw Beschut tóch ook aan een baan en werk te helpen: de opzet en inrichting van wat men noemt Regionale Sociale Ontwikkelbedrijven. Beoogd zijn hierbij publiekrechtelijke bedrijven die zowel de arbeidsovereenkomst én plaatsing van mensen met een arbeidsbeperking en een hogere loonwaarde verzorgen zoals Wsw, maar dat ook oppakken voor de nieuwe groep uit de Participatiewet zijnde de doelgroep Nieuw Beschut waarvoor dat nu niet is weggelegd. De Sociale Ontwikkelbedrijven dienen naast het bestaande, specifiek ook straks voor het Nieuw Beschut onder hun eigen regie een plaatsing te organiseren in een zo reguliere omgeving. En daarmee oppakken wat werkgevers nu onder de huidige wet laten liggen. Het lijkt op terug naar uitvoering Wsw oude stijl, maar met een groot verschil; de nieuwe Sociale Ontwikkelbedrijven worden geacht de werkgeversrol voor de groep Nieuw Beschut op te pakken en plaatsingen voor mensen uit deze moeilijke plaatsbare groep Nieuw Beschut vorm en inhoud te geven bij en in samenspraak met reguliere werkgevers. De hoofdlijn en basisgedachte van de Participatiewet zijnde inclusiviteit t.a.v. werken in een reguliere omgeving voor iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt blijft zo in takt. Alleen het proces coördineren rondom matching en plaatsing bij reguliere werkgevers én de inkomensvoorziening voor deze groep verzorgen, dat wordt toch weer een publieke in plaats van een private taak. Inclusiviteit avant la lettre! En op het eerste oog een mooie (polder) oplossing en nobele gedachte. Na de motie is het aan het volgende kabinet om hier concreet verder vorm en inhoud te geven.

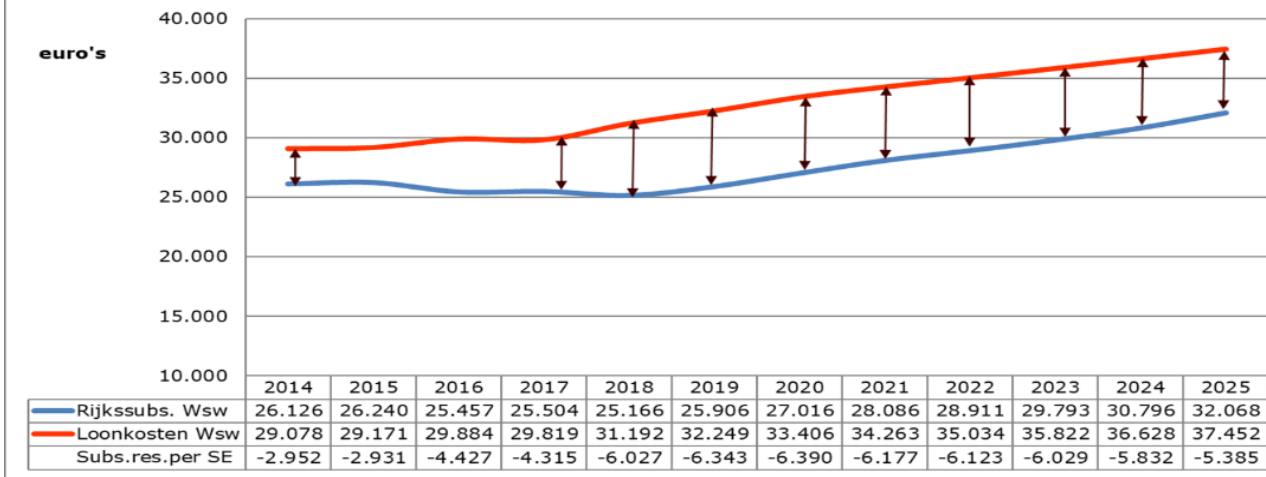
Maar enige scepsis is hier toch op zijn plaats. Immers, de historie heeft aangetoond dat ondanks dat de overheid alles voor een reguliere plaatsing faciliteert, het plaatsen en opnemen in een bedrijf an sich vaak een nobel streven is, maar in de praktijk lastiger is, en valkuilen kent. Inclusiviteit is veel meer dan een gereedschapstas vanuit het Rijk met een (subsidie) instrumentarium. Het vergt vooral bij zowel de overheid als werkgevers maar ook op de werkvloer een andere mindset. En zoiets is breder dan een motie of wet; dat kost geld, forse inspanningen maar ook veel tijd om een andere cultuur te creëren bij iedereen in de samenleving. Een ervaring die WAA ook hierbij heeft en die er o.a. voor zorgt dat het laatste 5% deel van haar Sw-populatie lastig plaatsbaar is en blijft. En dit vormt daarmee een uitdaging maar ook een risico voor de exploitatie van WAA voor nu en de komende jaren. Maar wel een uitdaging die WAA aangaat!

9.2 Ontwikkelingen ten aanzien van de reguliere rijksbijdrage Wsw

In 2020 is de door het Rijk in 2014 aangekondigde jaarlijkse lineaire afbouw van de reguliere Rijksbijdrage per arbeidsjaar Wsw (= totaal excl. COVID-19-bijdrage) met € 550 voor het laatst toegepast. Vanaf 2021 zal de Rijksbijdrage Wsw jaarlijks worden aangepast aan de loon- en prijsontwikkeling Overheid (LPO). Ondanks de stijging van de loonkosten Wsw (onder invloed van Cao-afspraken) en door de te verwachten oplopende sociale lasten zoals pensioenpremies, zal het subsidietekort Wsw in 2021 en volgende jaren naar verwachting niet verder oplopen. Er gaat een nieuwe status quo ontstaan.

Ondanks het stoppen van de subsidiekorting Wsw blijft echter a.g.v. de kortingen t/m 2020 ook in 2021 en volgende jaren het subsidietekort Wsw onveranderd hoog. Zeker als het wordt afgezet tegen het basisjaar 2014, zoals blijkt uit onderstaande grafiek. Het subsidietekort Wsw heeft vanaf 2015 jaarlijks voor een oplopende financiële druk op gemeentelijke budgetten in het sociale domein gezorgd.

Subsidietekort per SE

Deze financiële druk is voorslagnog niet van de baan. Voorslagnog wordt in deze begroting ervan uitgegaan dat de hoogte van de Wsw-subsidie, de LPO (Loon-Prijs-Ontwikkeling)-compensatie, en het LIV (Loon-Inkomens-Voordeel voor lage lonen) zoals eind 2020 bekend, normatief zijn voor de komende jaren. Gezien de consistentie van het Rijksbeleid rondom (fiscale en andere) vergoedingen voor Wsw-arbeidskosten in de afgelopen jaren, ligt hier wel nadrukkelijk een risico. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf in deze begroting.

10. Bestuurlijke ontwikkelingen rondom de uitvoering van de Wsw door WAA

De Wsw en daarmee WAA is vanaf 2015 een onderdeel van een bredere Participatiewet. Een kaderwet die nadrukkelijk gemeenten positioneert als centrale regie- en uitvoerder die verantwoordelijk is om al haar burgers en iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo snel als mogelijk weer een passende plek te geven in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. Iets dat naadloos aansluit op de nieuwe WAA-organisatie zoals die vanaf eind 2018 staat.

De krimp in SW en de oplopende economies-of-scale-effecten bij WAA, in samenhang met de uitdagingen waarvoor gemeenten over de volle breedte staan vanuit de Participatiewet én de parallellen die er meer en meer zijn tussen Wsw en de andere doelgroepen binnen die Wet, hebben ertoe geleid dat de gemeente Venlo, als grootste belanghebbende gemeente binnen WAA, vanaf december 2016 heeft onderzocht óf en zo ja, hoe, wat en waar het mogelijk zou zijn de uitvoering van de gehele Wsw vorm en inhoud te willen gaan geven binnen haar eigen gemeentelijke sociale domein. Dit heeft in 2019 geresulteerd tot een positief advies op de beoogde richting en vervolgens voorgenomen besluit van de gemeente Venlo om hiertoe over te gaan. In februari 2020 is hier door de andere deelnemende gemeenten in WAA, zijnde Beesel en Bergen, negatief op gereageerd: beide kleinere gemeenten wensen, in tegenstelling tot het voornemen van de gemeente Venlo, voorslagnog voor de komende jaren en ceteris paribus op de huidige voet en huidige koers door te gaan met WAA als uitvoerder van de Wsw. De huidige efficiënte wijze van uitvoering door WAA maakt dat voor deze gemeenten er geen noodzaak is om zaken anders te organiseren. Veranderingen brengen te grote financiële en maatschappelijke risico's met zich.

Gedurende de huidige status quo is door het Bestuur van het Schap besloten om, met inachtneming van ieders belangen, op basis van gelijkwaardigheid en rekening houdende met belangen van andere stakeholders én – last but not least – de mensen in de doelgroep waar het allemaal om draait (!), een nieuw onderzoek uit te zetten naar hoe dan verder. Dit onderzoek genaamd Samen Verder! is medio 2020 opgepakt. Hangende dit onderzoek is voorslagnog bestuurlijk besloten tot een status quo en de huidige structuur en koers van WAA onveranderd en going concern tot nadere bestuurlijke besluitvorming door het Schapsbestuur door te zetten. Uit oogpunt van voorzichtigheid is in de 1^e begrotingswijziging 2021 en primaire begroting 2022 rekening gehouden met mogelijke kosten voor Samen Verder! en zijn beperkte middelen binnen de totale WAA-exploitatie apart hiervoor gealloceerd en gereserveerd.

De uitkomsten van het gehele vervolgproces Samen Verder! rondom de toekomstige (bestuurlijke) positionering van WAA binnen het gehele sociale domein van de deelnemende gemeenten resp.

specifiek binnen de gemeente Venlo zijn nog niet bekend maar kunnen wel van majeure invloed zijn op zowel de aard en omvang als (toekomstige) continuïteit van zowel het Schap WAA Venlo e.o. (als gezamenlijke regievoerder voor de Wsw in de regio Venlo) en haar Wsw uitvoeringsorganisatie WAA groep nv c.a.

En ongeacht de uitkomst van dit proces is e.e.a. nú al een hele tijd van grote invloed op WAA. Immers: het hele proces van onderzoek naar de nieuwe toekomst van WAA duurt nu al bijna zes (!) jaar. Gedurende al die tijd van onzekerheid t.a.v. de toekomst is WAA zeer prudent t.a.v. het aangaan van langdurige verplichtingen en grote investeringen in haar structuur, instrumentarium, organisatie, en personeel. Dit om het risico van grote desinvesteringen naar de toekomst te beperken. Dit betekent dat er tot 2025 prudent wordt geïnvesteerd in mensen en middelen. WAA draait on going concern (doorlopende continuïteit) en kan en zal hangende de onzekerheid t.a.v. de toekomst, maar beperkt middelen inzetten voor innovatie van middelen en processen en voor een meer structurele kwalitatieve en kwantitatieve impuls in haar organisatie. Er is op dit punt sprake van een zekere stilstand. En stilstand is achteruitgang. Zeker in de zeer dynamische (buiten-) wereld waarin WAA opereert. Hier loopt zowel WAA als ook al haar stakeholders inclusief de gemeenten steeds meer een risico naar de toekomst. Een zowel kwalitatief als financieel risico, voor het geval er straks sprake is van noodzakelijke grote (inhaal)investeringen om de zaak weer aan de maat te krijgen.

Omdat ten tijde van de opmaak van deze primaire begroting 2022 het vervolg onderzoek Samen Verder! c.a. nog steeds in volle gang is en de uitkomsten hiervan nog niet bekend zijn, is de mogelijke impact en verdere gevolgen van deze beoogde beweging derhalve (nog) onbekend en is e.e.a. in deze begroting als PM opgenomen. Deze primaire begroting 2022 is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen voor zowel het Schap als WAA groep nv c.a.

Financiële samenvatting

Het begrote **geconsolideerde** concernresultaat (Schap en WAA groep nv) 2022 komt uit op een tekort van € **2.329.000**. Dit is een verbetering t.o.v. de 1^e begrotingswijziging 2021 met € 243.000, vooral door een beter subsidieresultaat Wsw (ad € 136.000), en door lagere frictiekosten (ad € 50.000) door minder boventalligen. Het subsidieresultaat Wsw verbetert in 2022 t.o.v. 2021 vooral door een stijging van de begrote rijksbijdrage Wsw per SE (2,9%), die daarmee hoger is dan de begrote loonkostenstijging incl. soc. lasten per fte (2,25%).

Het geconsolideerde concernresultaat van WAA wordt onderverdeeld in de netto kosten van Wsw-arbeid en Wiw, Participatiebanen (zgn. subsidieresultaat Wsw resp. Wiw en Participatiebanen), de netto resultaten die voortkomen uit het organiseren en bieden van passende arbeid voor deze doelgroepen (zgn. operationeel resultaat), de kosten verbonden aan de ombouw van WAA (frictiekosten ca.) en diverse baten en lasten:

Schap + WAA groep nv geconsolideerd	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020*)	1e begrotings- wijz. 2021	Primaire begroting 2022
Operationeel resultaat NV	1.245	1.142	526	211
Coronabuffer	0	0	-300	0
Organisatiekosten Schap	-153	-151	-234	-142
Operationeel resultaat NV + Schap	1.092	991	-8	68
Subsidieresultaat Wsw	-2.148	-2.361	-2.392	-2.256
Subsidieresultaat Wiw, Participatiebanen etc.	-1	0	0	0
Frictiekosten	-307	-166	-192	-142
Rijksbijdrage coronafonds	0	933	PM	PM
Saldo overige div.baten/lasten	145	42	20	0
Totaal concernresultaat geconsolideerd	-1.219	-562	-2.572	-2.329
Waarvan resultaat WAA groep nv	472	718	-600	-800
Resteert resultaat WAA Schap	-1.691	-1.280	-1.972	-1.529

*) betreft voorlopige cijfers

Het **operationeel resultaat** betreft het resultaat van WAA groep nv uit de omzet van bedrijfsactiviteiten minus de operationele kosten voor organisatie van passende arbeid.

Het **subsidieresultaat Wsw** is het resultaat uit passende arbeid Wsw c.a. van de personeelskosten Wsw minus de rijksbijdrage Wsw. Het subsidieresultaat is **niet** beïnvloedbaar voor zowel WAA als gemeenten en een gevolg van externe factoren zoals cao en rijksbeleid.

Het begrote concerntekort voor 2022 van € 2.329.000 zal voor € 800.000 worden gedekt door de inzet van eigen vermogen door WAA groep nv. Het resterende tekort van het Schap ad € 1.529.000 zal grotendeels worden gedekt door een bijdrage door de deelnemende gemeenten van **€ 1.100.000**. Voor een toelichting verwijzen we naar paragraaf 3 van deze begroting.

Voor 2022 wordt o.b.v. de verwachte Wsw-bezetting per gemeente en de inwoneraantallen per gemeente op 1-1-2021, onderstaande verdeling van de totale bruto gemeentelijke tekortfinanciering naar de afzonderlijke deelnemende gemeenten geraamd:

Totaal gemeentelijke tekort-financiering (in € x 1.000)	2022 begroting	2021 begroting na 1^e wijz.	2021 begroting voor wijz.	2020 werkelijk
Beesel	116	116	159	156
Bergen	141	141	196	201
Venlo	888	888	1.290	1.243
Totaal voor bonus (bruto bijdrage)	1.145	1.145	1.645	1.600
Af: te verdelen bonus	- 45	- 45	- 45	0
Totaal deelnemende gemeenten (netto bijdrage)	1.100	1.100	1.600	1.600

Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Een basishouding en natuurlijk uitgangspunt voor een publiekrechtelijke organisatie als WAA is dat zij in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatig handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering van alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

1. Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA **het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten**. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2020 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met inachtneming van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen:

- De werkwijze van het WAA-bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld.
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren.
- Binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten zal een substantieel bedrag inzetbaar worden gemaakt om de beoogde transitie te maken, waardoor de WAA "fit" wordt en een kostenstructuur krijgt die past bij een veranderende maar ook krimpende

organisatie. De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen moet gebeuren rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om middels een combinatie van mogelijkheden het resultaat op bedrijfsvoering bij de WAA jaarlijks te verhogen en daardoor de kortingen op de rijksbijdrage Wsw op te vangen met als gevolg de gemeentelijke bijdragen te beperken. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2025 is jaarlijks een tekort voor WAA op de uitvoering van de Wsw opgenomen, dat past binnen dit kader. De tekorten worden (vooralsnog) jaarlijks gedekt door een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrapportages en maandelijks dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

2. Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als **"handelt binnen vigerende wettelijke kaders** én bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd". Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Ook dit is voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa (single information single audit) en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn – ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor – in 2020 wederom de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

De accountant geeft middels de controleverklaring aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van financiële en sociale rechtmatigheid. Ook de Provincie als toezichthouder toets hier op.

- De financiële rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen vallen **én** of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc. Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2019 was dit het geval. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig.
- De sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd.

De accountant en de Provincie hebben in 2020, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de wettelijke resp. administratief-organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

WAA richt zich vanaf 2014 op de uitvoering van de Wsw sec, en blijft dit vooralsnog onverminderd doen. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la Wsw om de uitvoering van de Wsw te ondersteunen, zijn geen andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA gegenereerd worden, worden geclassificeerd als volledig publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw. Mocht er sprake zijn van activiteiten die niet hieraan direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de scheiding van Wsw met overige activiteiten, en van publieke en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA-organisatie.

Voorstel tot vaststelling van de begroting

Het Dagelijks Bestuur stelt aan het Algemeen Bestuur voor deze begroting vast te stellen.

Begroting

Programmaverantwoording

Algemeen

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d. zijn gericht op dit programma zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

Nadrukkelijk dient, idem als in alle jaarrekeningen en begrotingen vanaf 2018, ook in deze begroting 2022 rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren vanaf 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA de Wsw uitvoert, vanaf 2018 fors lager is dan in voorgaande jaren. Er is nl. vanaf 1-1-2018 geen sprake meer van een integrale maar van een deuluitvoering van de Wsw voor de gemeenten via WAA. Dit omdat gemeenten vanaf 1-1-2018 zélf aan de lat staan voor de uitvoering van het beschutte deel van Wsw.

Programma Sociale werkvoorziening

1. Algemeen

Onder de nieuwe Participatiewet is het wettelijke kader voor de uitvoering van Wsw van vóór 2015 ook daarna onveranderd doorgezet.

Hierbij ligt en blijft regie, uitvoering en financiering van de Wsw onveranderd bij de individuele gemeenten. Het Schap is - en blijft dat vooralsnog onder voorbehoud van verandering hierin o.a. door het lopende onderzoek Samen Verder! naar een andere uitvoeringsmodaliteit - als Gemeenschappelijke Regeling door haar gemeenten integraal aangewezen als uitvoerder van de Wsw. Zij heeft primair als taak de uitvoering van de Wsw voor, door en namens de deelnemende gemeenten te verzorgen, hen te ondersteunen bij het invullen van hun Wsw taakstelling en fungeert als Shared Service Center en als gemeenschappelijke werkgever voor Wsw-dienstbetrekkingen voor en namens haar deelnemende gemeenten.

In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de gemeenten de rijksbijdrage Wsw voor elke gerealiseerde Wsw-dienstbetrekking, idem als tot en met 2021, ook voor de volgende jaren volledig beschikbaar blijven stellen aan het Schap. Voor de bepaling van de rijkssubsidie Wsw per dienstbetrekking en de in te vullen taakstelling door het Schap per gemeente, is in deze begroting uitgegaan van het voor 2022 e.v. apart door het Rijk aangegeven vergoedingendeel Wsw als onderdeel in de Participatiewet voor de verschillende gemeenten. Dit wordt jaarlijks door het ministerie van SZW gepubliceerd als onderdeel van het totale Participatiebudget.

Onderstaande variabelen zijn hierin bepalend en worden hiervan afgeleid:

- Het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren resp. standaardeenheden (SE), dat landelijk én per gemeente apart via de Participatiewet, onderdeel Wet sociale werkvoorziening, bekostigd wordt, wordt op basis van actuariële gegevens t.a.v. verwachte uitstroom hiervan jaarlijks bepaald. Hierbij vormt de situatie eind 2019 en de hiervan afgeleide budgetten zoals SZW die eind 2020 gepubliceerd heeft voor 2020 t/m 2025 de basis. Deze gegevens worden in de loop van 2021 door het Rijk jaarlijks geactualiseerd voor 2022 en verder op basis van de realisatie van t-1 resp. op basis van de realisatie 2020 voor 2021 e.v.
- Een vast budget per standaardeenheid waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen budget voor oude doelgroep (Wsw) en budget voor nieuwe doelgroep (Participatiewet);
- De "omrekenverhouding" Wsw-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar standaardeenheden (SE), kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking.

- Voor 2022 worden de volgende omrekenfactoren vastgesteld (idem als in 2020):
 - Licht gehandicapt 1,00
 - Middel gehandicapt 1,00
 - Zwaar gehandicapt 1,25

De door het Rijk voor 2022 aan gemeenten toegekende Wsw subsidievergoeding in arbeidsjaren is het te realiseren bezettingsdoel voor elke gemeente, en hiervan afgeleid voor WAA geeft dit tevens het maximum aan van de te subsidiëren Wsw-arbeidsplaatsen per gemeente voor 2022. Omdat deze subsidiëring tot en met 2025 is bepaald o.b.v. historische bezettingscijfers uit 2019 en een statistische uitstroomkans voor de jaren na 2019, is er een risico op (grote) afwijkingen in de komende jaren. En ondanks het feit dat vanaf dus 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt blijft hierdoor een risico van onder- of overrealisatie aanwezig. In geval van onderrealisatie in SE is het gestelde doel niet gerealiseerd maar hoeft vanaf 2015 het niet door Wsw verplichtingen gedekte overschot op de rijkssubsidie Wsw niet te worden terugbetaald aan het Rijk. Dit omdat er vanaf 2015 sprake is van een niet geoormerkt Wsw-deel in een ontschot overall Participatie-budget. Bij overrealisatie geldt dit ook en zijn de kosten voor overrealisatie derhalve ook voor eigen risico en rekening van de betreffende gemeente.

De reguliere Wsw subsidie (excl. een eventuele incidentele COVID-19-opslag) van naar verwachting € 28.911 per arbeidsjaar in 2022 zal, in lijn met hetgeen eerder door het Rijk is aangegeven, naar verwachting ook na 2022 stabiel blijven op dit nieuw nominaal structureel lagere niveau ten opzichte van bijna €28.000 in 2014. In de volgende jaren zullen naar verwachting hierop alleen nog jaarlijks aanpassingen gedaan worden o.b.v. indexatie ter hoogte van de zgn. LPO. Deze indexatie dekt echter alleen en slechts ten dele de verwachte loonkostenstijging af en verkleint het oplopende subsidietekort, maar compenseert het zeker niet. De financiële gevolgen van de afbouw van de rijksbijdrage Wsw zijn geheel voor risico en rekening van de hiervoor bij wet door het Rijk aangewezen gemeenten.

2. Sociaal beleid

In de beleidsvisie van het bestuur is aangegeven welke doelstellingen het Schap nastreeft. Op sociaal gebied zijn deze doelstellingen onveranderd ten opzichte van vorige jaren en vertaald in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op plaatsing van Wsw-medewerkers in het reguliere bedrijfsleven, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder;
- optimale invulling van de jaarlijks door het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken) is als volgt:

Aantal fte	2022*	2021*	2020*	2019	2018
Beginstand	418,3	430,0	456,0	472,8	708,0
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	0,0	0,0	0,0	12,1	7,5
Af: Werken in buurten naar deelnemende gemeenten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-214,3
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-16,9	-11,7	-26,0	-28,9	-28,6
Eindstand	401,4	418,3	430,0	456,0	472,8
Uitstroom in %	-4,0%	-2,7%	-5,7%	-6,1%	-4,0%

*) 2018 en 2019 werkelijk, 2020 volgens laatste cijfers, 2021 en 2022 volgens begroting

Vanaf 2015 is de eindstand van t-1 en de actuarieel berekende uitstroom per gemeente leidend voor de jaarlijkse subsidievaststelling Wsw van de afzonderlijke gemeenten voor de komende perioden.

WachtlIJst

Vanaf 1-1-2015 zijn alle Wsw-wachtlIJsten opgeheven omdat er vanaf die datum ook geen instroom meer mogelijk is vanaf een wachtlIJst in de Wsw.

Taakstelling Wsw en realisatie

WAA zal, conform de beleidsdoelstellingen, evenals in 2021 ook in 2022 en volgende jaren de aan haar door individuele gemeenten toegewezen Wsw-populatie conform de kaders van de Wsw voorzien van passende arbeid.

3. Financieel beleid

De begroting 2022 van het Schap sluit met een tekort van € 1.529.000. Dit is incl. een bijdrage in de reorganisatie-/frictiekosten ad € 142.000 aan WAA groep nv. Het tekort zal worden gedekt door:

- een gemeentelijke tekortfinanciering ad €1.100.000;
- een onttrekking van € 142.000 uit de bestemmingsreserve ter dekking van frictiekosten over 2022;
- een vrijval van € 147.500 van de bestemmingsreserve, dit uit hoofde van bestuursbesluiten in december 2019 en 2020 dat de per 31-12-2019 resp. 31-12-2020 benodigde bestemmingsreserve € 500.000 resp. € 590.000 minder is dan eerder voorzien, en dat dit voordeel verdeeld over vijf jaar (vanaf 2020) wordt ingezet ter dekking van eventuele exploitatietekorten van het Schap resp. ter mitigering van de gemeentelijke bijdragen over die jaren;
- inzet van overschotten op de exploitatie uit voorgaande jaren ad € 139.500 ten laste van de algemene reserve.

Voor de jaren 2022 t/m 2025 is voorsnog eveneens jaarlijks een vaste bijdrage van € 1.100.000 aan gemeentelijke tekortfinanciering begroot. Het jaarlijks tekort van het Schap is in die jaren begroot op gemiddeld ca. €1,4 mio. Het verschil zal door het Schap en WAA groep nv ook in die jaren, idem als in 2022, door inzet van de bestemmingsreserve frictie én de vrijval hiervan ad jaarlijks € 147.500 en verder door inzet van in het verleden uit positieve exploitaties opgebouwde eigen middelen worden gedekt. Hierdoor zal het totale weerstandvermogen van Schap en de NV jaarlijks vanaf 2021 afnemen van ongeveer € 6,7 mio tot € 4 mio eind 2025, en daarom nog ruim boven het bestuurlijk bepaalde minimum niveau van € 3,0 mio. Deze extra ruimte ad €1 mio is in december 2020 bestuurlijk bepaald om eventuele negatieve effecten door corona op te kunnen vangen.

Zoals al aangegeven is de ontwikkeling van het **subsidieresultaat** vanaf 2014 al toonaangevend in de ontwikkeling van het totale tekort van WAA. Sterker nog: als het Rijk niet vanaf 2014 subsidiekortingen op de Wsw zou toepassen, zou er al vanaf 2015 geen sprake zijn van een tekort bij WAA en zou de organisatie zonder gemeentelijke tekortfinanciering draaien!

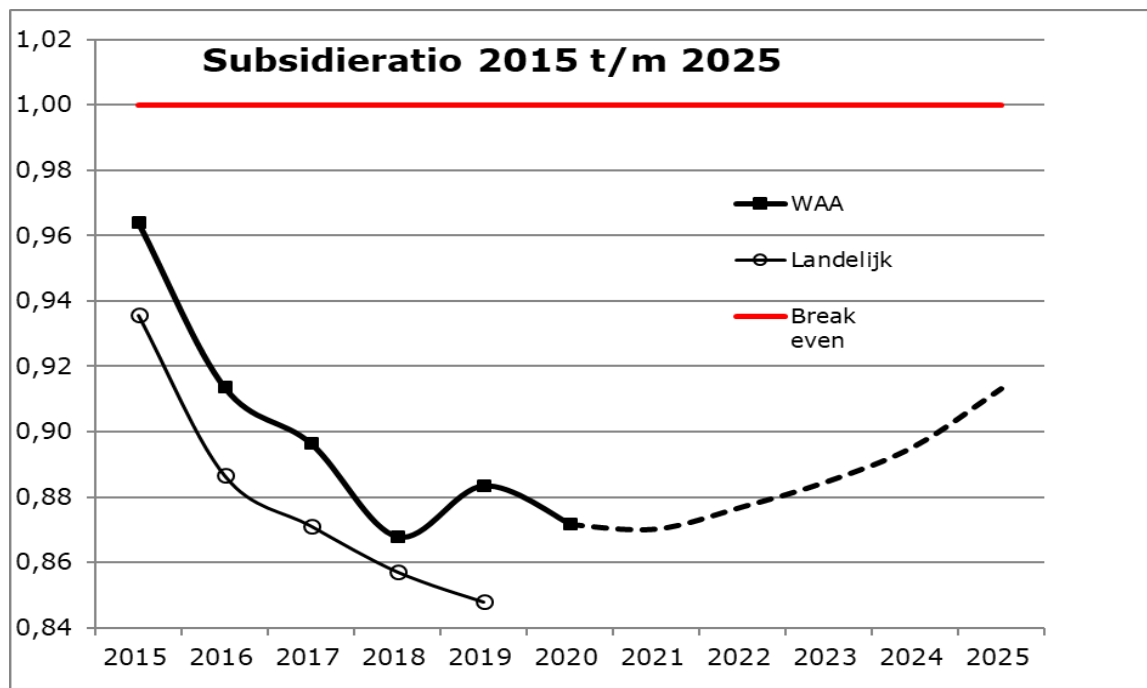
Onderstaand is de ontwikkeling van het subsidieresultaat middels de verhouding tussen de rijksbijdrage en de Wsw-loonkosten in de tijd weergegeven in de vorm van de subsidieratio:

Jaar	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*	2022*	2023*	2024*	2025*
Sw-landelijk	0,94	0,89	0,87	0,86	0,85	nnb	nnb	nnb	nnb	nnb	nnb
WAA	0,96	0,91	0,90	0,88	0,88	0,87	0,87	0,88	0,88	0,90	0,91

) subsidieratio = (Rijksvergoeding minus aandeel Wsw subsidie begeleid werken) / loonkosten Sw (afgerond op 3 decimalen). Een ratio < 1 geeft aan dat de rijksvergoeding **niet voldoende is om de loonkosten Sw te dekken.

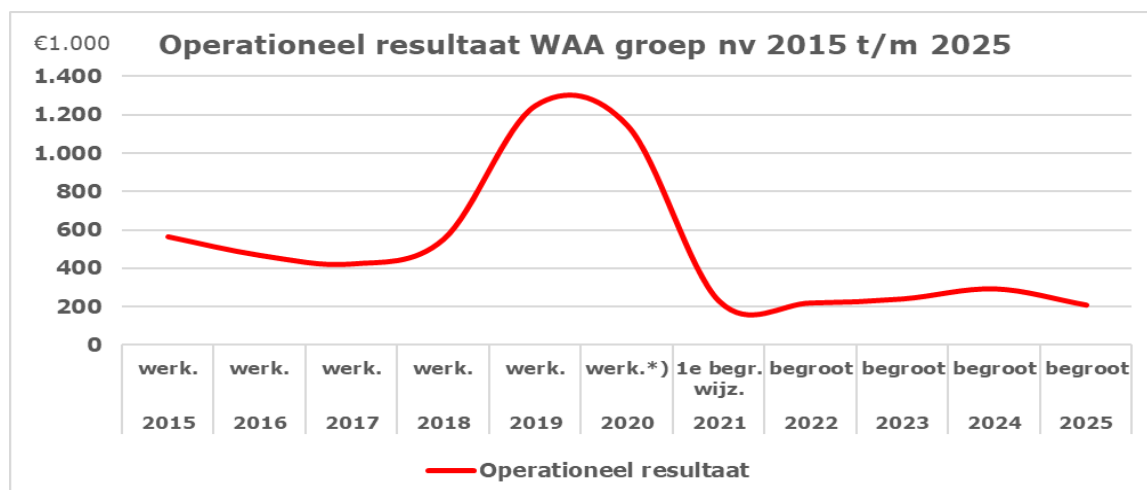
*) 2020 volgens prognose, 2021 t/m 2025 volgens begroting.

Het verloop van de subsidieratio is als volgt:

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de subsidieratio vanaf 2015 t/m 2018 fors daalde, dit a.g.v. een stijging van de loonkosten Wsw a.g.v. Cao én door verder oplopende korting op de rijksbijdrage Wsw. De lichte verbetering in 2019 was een gevolg van terugontvangen rijksbijdrage Wsw over voorgaande jaren i.v.m. beter dan verwachte resultaten van SMO/OGVO. Pas vanaf 2022 zal de subsidieratio naar verwachting gaan stijgen, doordat de rijksbijdrage Wsw per SE hoger zal zijn dan de verwachte loonstijging per fte. Vanaf 2020 heeft het Rijk de kortingen op de rijksbijdrage beëindigd. Dit compenseert nog niet de toegepaste kortingen over voorgaande jaren, maar zal wel zorgen voor een hogere basis waarover indexatie plaatsvindt. Hierdoor stijgt de subsidiequote weer vanaf 2022 maar blijft nog ruim onder 1, en daarmee structureel op een lager en niet kostendekkend niveau.

Naast het subsidieresultaat is ook het **operationele resultaat** bij WAA groep nv relevant voor het totaalresultaat van de gehele entiteit WAA. Hieronder valt de aard en omvang van de opbrengsten voor verkochte diensten én de hieraan verbonden bedrijfskosten. Daarbovenop is het ook van belang in hoeverre een Sw-organisatie succesvol is bij het buiten plaatsen van cliënten middels Begeleid Werken. En ten slotte zijn de kapitaallasten en overheadkosten van belang die weer afhangen van hoe en op welke wijze de invulling van overhead en de financiering van een organisatie vorm en inhoud is gegeven.

*) voorlopige cijfers

Door de koerswijziging Samen Anders! heeft WAA groep nv dit operationele resultaat vanaf 2018 positief kunnen ombuigen, echter onvoldoende om het sterk oplopende subsidietekort te compenseren. Evenals 2019 zal ook 2020 naar verwachting nog een positieve uitschieter opleveren door (t.o.v. voorgaande jaren) niet structureel gereduceerde kosten, m.n. van regulier personeel. Wat betreft 2020 dient hierbij te worden opgemerkt dat door de coronacrisis de omzet daalde t.o.v. 2019, maar dit werd gecompenseerd door een incidenteel hogere rijksbijdrage Wsw aan het Schap, die (conform bestuursbesluit) volledig aan WAA groep nv ten goede kwam.

Door de inkrimping van de reguliere bezetting t/m 2020 is een té grote druk op de case load ontstaan, waardoor vanaf 2021 een structureel hogere bezetting wenselijk (en begroot) is. Hierdoor zal het bijbehorende kostenniveau meer op een stabiel regulier niveau komt. Vooral hierdoor zal het operationele resultaat van WAA groep nv vanaf 2021 dalen t.o.v. 2019 en 2020.

Om negatieve gevolgen van de coronacrisis én eventuele bezuinigingen van het Rijk vanaf 2021 op te kunnen vangen, wordt er (vooralsnog) bij WAA overall (Schap + WAA groep nv c.a.) een buffer-resp. weerstandsvermogen aangehouden van totaal €4,0 mio tot eind 2025, d.w.z. €1 mio hoger dan het eerder bestuurlijk vastgesteld weerstandvermogen. Dit vermogen dient ervoor om eventuele verdere gevolgen van de economische teruggang a.g.v. de coronacrisis en/of bezuinigingen op re-integratiebudgetten bij klanten op het exploitatieresultaat van WAA en haar uitvoeringsorganisatie in eerste instantie en in beperkte mate zelf te kunnen opvangen. Het is de bedoeling dat hiermede extra, onverwachte gemeentelijke tekortfinanciering zoveel mogelijk wordt voorkomen, maar nadrukkelijk dient gezegd te worden dat dit niet uitgesloten kan worden.

4. Uitgangspunten voor de jaarbegroting en meerjarenbegroting

De verwachting t.a.v. het sociale en financiële beleid voor **het volgend jaar** wordt in de **jaarbegroting** vertaald, en voor de komende **vier jaar in de meerjarenbegroting**. Beide begrotingen zijn gebaseerd op de uitgangspunten zoals die onderstaand worden aangegeven. Deze uitgangspunten zijn gestoeld op bedrijfsspecifieke, regionale en landelijke ontwikkelingen die verwacht worden en zichtbaar zijn op het gebied van gesubsidieerde arbeid in het algemeen en de sector Sociale Werkvoorziening in het bijzonder. Door de reeds genoemde 100% aandeelhoudersrelatie van het Schap met WAA groep nv zijn de begrote resultaten van de NV, en de uitgangspunten hiervoor, direct van belang voor de begrotingen van het Schap.

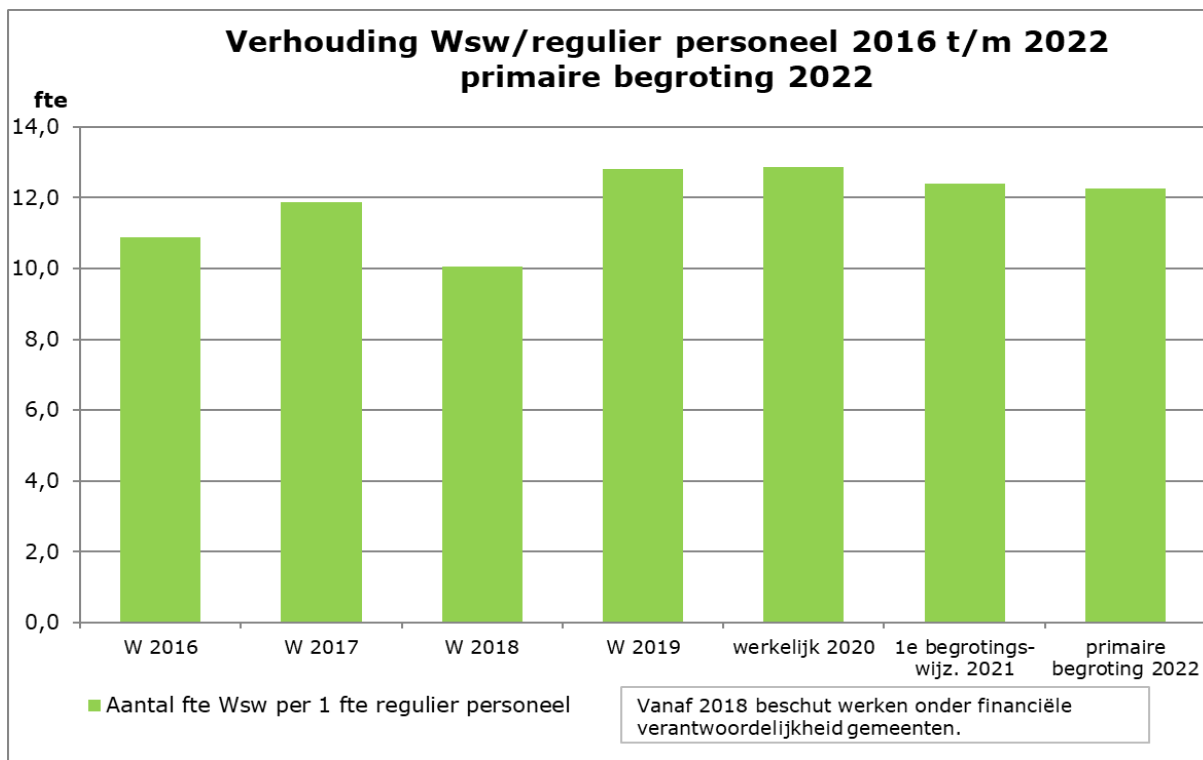
De jaar- en meerjarenbegrotingen van het Schap en WAA groep nv zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. M.i.v. 1-1-2015 is de nieuwe Participatiewet in werking getreden. De aparte regelingen WWB, Wsw, Wajong en AWBZ dagbesteding ca. zijn samengevoegd tot één koepelregeling. De nieuwe wet is primair gericht op plaatsing van eenieder die, al dan niet tijdelijk, niet actief is in de arbeidsmarkt en aangewezen is op ondersteuning van de overheid, z.s.m. en met een zeer tijdelijke, minimale ondersteuning van de overheid terug te laten keren naar de reguliere arbeidsmarkt. Vanaf 2015 is er geen instroom meer in de Wsw en worden alle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door gemeenten zo veel mogelijk bemiddeld naar reguliere arbeid. Voor diegene waar dit niet mogelijk voor is, zorgen gemeenten zelf – al dan niet via regionale werkbedrijven - voor passende activiteiten voor deze groepen. WAA staat alleen aan de lat voor de uitvoering van de Wsw.
2. O.b.v. het strategisch plan "Samen Anders!" 2015 - 2020 zijn alle activiteiten voor eigen risico en rekening van WAA inmiddels afgebouwd t.g.v. externe plaatsingen van Wsw-capaciteit voor en onder regie van derden. Activiteiten met relatief weinig raakvlak met onze Wsw-bezetting zijn vervreemd.
3. De beschutte groep Sw-medewerkers met een lagere loonwaarde (<30%) is vanaf 2018 in zijn geheel door de gemeenten zelf overgenomen, incl. alle financiële resultaten hierop, en door WAA in zijn geheel afgebouwd. In de financiële exploitatie vanaf 2018 zijn de effecten hiervan zowel in operationele zin als qua frictie opgenomen en financieel op hoofdlijnen vertaald in zowel de jaar- als meerjarenbegroting.
4. Bij de ombouw en krimp van de organisatie en vervreemding resp. afstoten van activiteiten is rekening gehouden met frictiekosten bij WAA groep nv. In lijn met Samen Anders! geldt hierbij dat voor personele en contractuele frictie een uitlooperperiode van 1 jaar en voor infrastructurele

frictie een 2-jaarstermijn wordt gehanteerd. Zie ook onder 6.

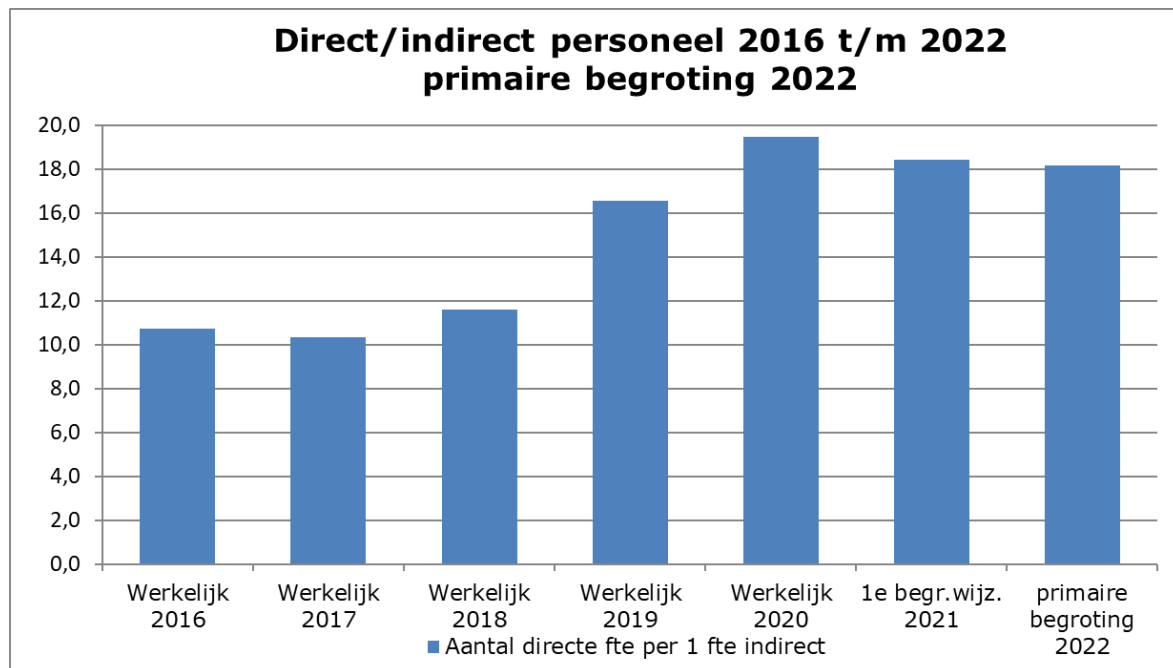
5. Voor het budgetvolume Wsw geldt als uitgangspunt een taakstelling voor 2022 van 414,2 SE ofwel 409,8fte (incl. Begeleid werken en excl. Werken in buurten). Doordat vanaf 2015 geen instroom meer plaatsvindt daalt de gemiddelde bezetting Wsw naar verwachting t/m 2025 jaarlijks met gemiddeld 4%, naar een niveau van 366,6 fte in 2025. Deze verwachte uitstroom is hoger dan in voorgaande begrotingen verwacht, o.a. door toenemende uitstroom a.g.v. uitval van Wsw-ers, die hierdoor instromen in WIA.
6. De bezetting regulier personeel volgt wat betreft het directe personeel de bezetting Wsw per activiteit volgens vooraf benoemde case loads. Het indirect reguliere personeel wordt afgebouwd naar rato van de afname van de Wsw-bezetting, behoudens daar waar de dienstverlening van de WAA aan doelgroep, klanten en/of deelnemende gemeenten onder een kritische grens dreigt te komen. De kosten van door deze krimp naar verwachting boventallig wordend regulier ambtelijk personeel zijn in 2022 (evenals 2021), rekening houdende met een uitplaatsing- c.q. pensioneringstermijn van gemiddeld 5 jaar, als frictiekosten begroot. Met een evt. mismatch tussen boventallig en benodigd personeel is geen rekening gehouden. Daar waar mogelijk is wel met pensionering rekening gehouden. Tevens is rekening gehouden met een voorrangsregeling voor WAA-personeel voor plaatsingen van werkleiding voor begeleiding van andere doelgroepen dan Wsw in Huizen van de Wijk in de gemeente Venlo. Ook wordt WAA-personeel geheel of gedeeltelijk ingezet bij andere collega-SW-bedrijven. Vooralsnog zien we, rekening houdend met de genomen maatregelen en n.a.v. een "vlootschauw" met de huidige bezetting, geen directe mismatch ontstaan bij regulier personeel.

Onderstaande grafiek toont de verhouding Wsw/regulier personeel. De bezetting regulier personeel daalde in 2017 t.o.v. 2016 nog relatief meer dan het aantal Wsw. Door de overname van de activiteit Werken in buurten door de deelnemende gemeenten daalde deze verhouding in 2018, maar vanaf 2019 stijgt deze weer door relatief meer afbouw van de formatie regulier personeel t.o.v. de krimp van de Wsw-bezetting. In 2020 bleek dat deze daling (te) fors was, en vanaf 2021 zal de formatie regulier t.o.v. Wsw jaarlijks op een, weliswaar nog steeds krimpend, maar wel stabiel en meer gewenst en vereist niveau zijn, waardoor de verhouding weer (licht) zal dalen.

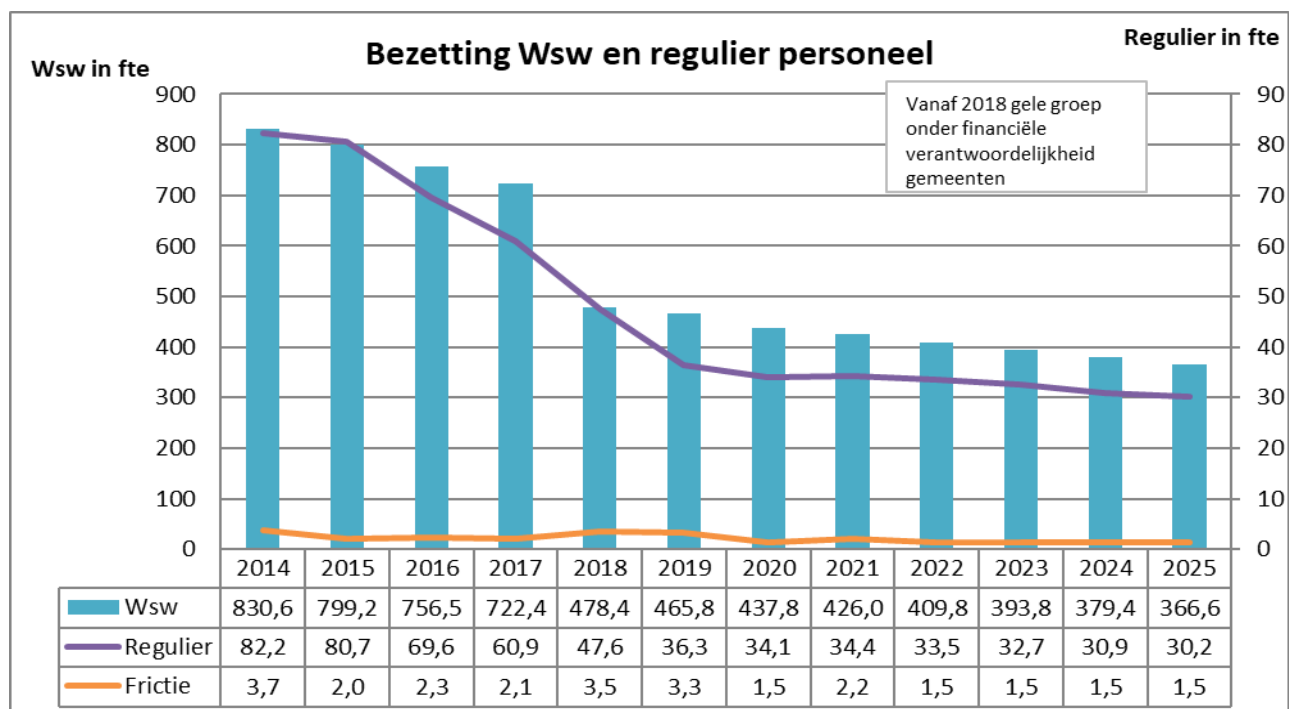

Naast de krimp in regulier personeel, vindt er vanaf 2017 met de krimp van WAA én de vervreemding van activiteiten, parallel ook gestaag een afbouw plaats van indirect personeel. Vanaf 2019 stijgt de verhouding direct/indirect verder door de afslanking van de interne (staf)organisatie. Dit omdat m.n. indirecte functies zijn vervallen door de laatste uitfasering van de gevolgen door de vervreemding van activiteiten (waardoor minder ondersteuning

noodzakelijk is), de eerste gevolgen van de ingezette finetuning van processen en een reallocatie van activiteiten én door de inzet van beschutte medewerkers (die zoals al vermeld sinds 2018 niet meer onder verantwoordelijkheid van WAA vallen) in indirecte functies. Vanaf 2021 is een keerpunt en daalt de verhouding direct/indirect a.g.v. het bereiken van de bodem van het noodzakelijke minimum aantal indirecten (economy of scale-effect). Dit is te zien in onderstaande grafiek:

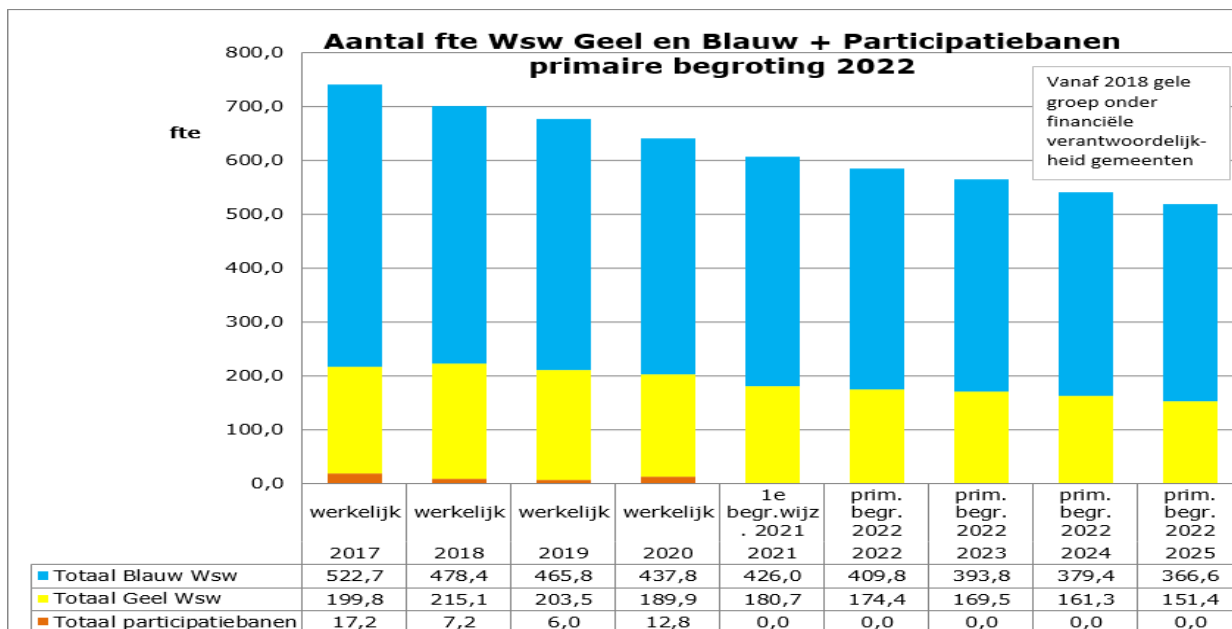
In onderstaande grafiek wordt nogmaals in een meerjarenperspectief de ontwikkeling van de bezetting (gemiddeld per jaar) Wsw en regulier personeel weergegeven:

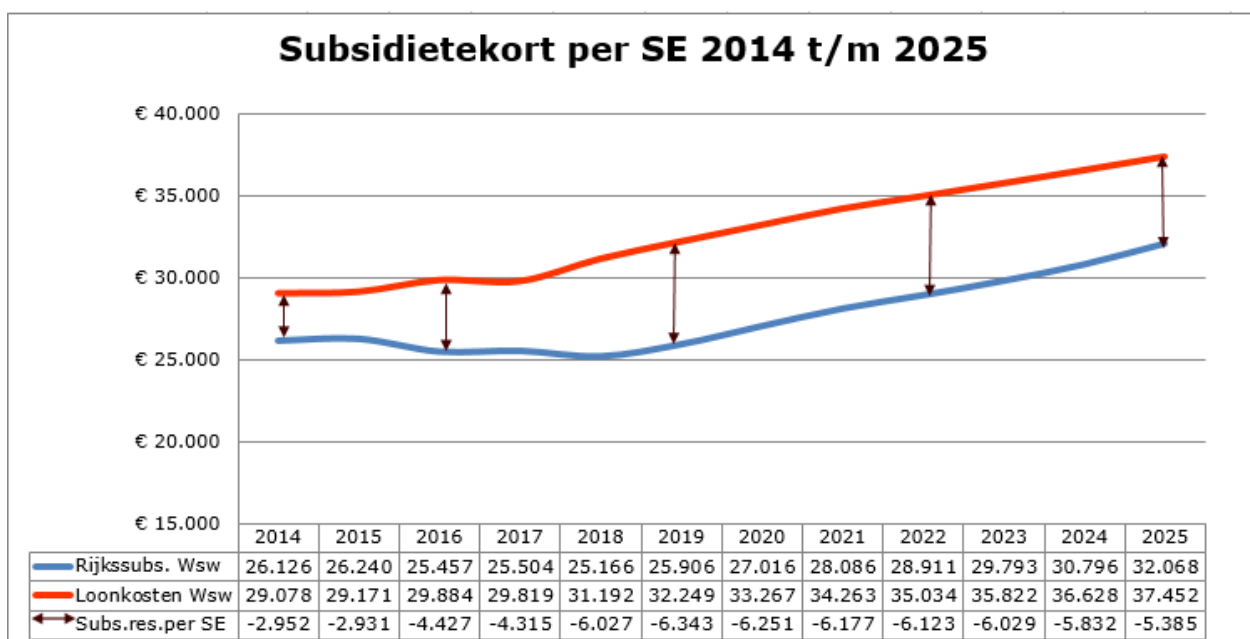
In bovenstaande grafiek is zichtbaar dat:

- vanaf 2015 de reguliere bezetting sterk daalt door de vervreemding van activiteiten en de organisatieombouw a.g.v. Samen Anders! Vanaf 2020 is dit proces afgerond en is nog slechts sprake van een lichte daling die ongeveer parallel loopt aan de uitstroom van Wsw;
- vanaf 2015 de Wsw-bezetting daalt doordat geen instroom meer plaatsvindt;
- vanaf 2018 de Wsw-bezetting van WAA sterk daalt door de overname van de uitvoering van de beschutte groep door de deelnemende gemeenten.

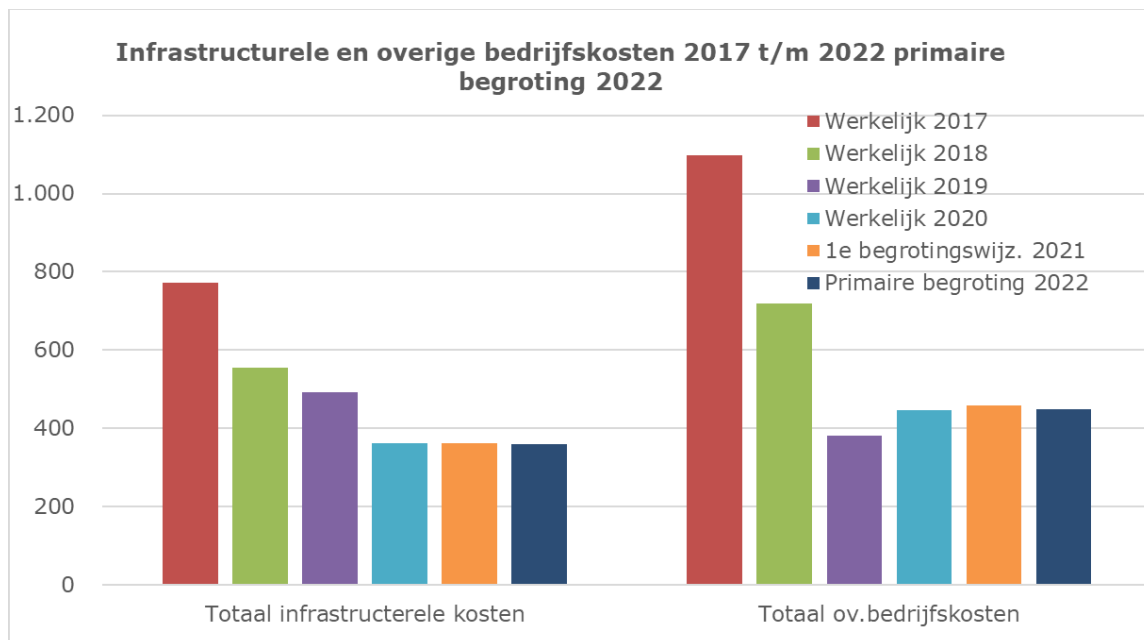
7. De gehele doelgroep Wsw is op basis van een IOP (Individueel OntwikkelingsPlan) gescreend en ingedeeld op basis van loonwaarde. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen Wsw-ers met een verwachte loonwaarde die hoger is dan de te verwachten individuele begeleidingskosten (de z.g. "blauwe" of niet-beschutte groep) en Wsw-ers waar dit waarschijnlijk niet het geval is (de z.g. "gele" of beschutte groep). De blauwe groep is zoveel mogelijk extern geplaatst als Detacheringen, Begeleid werken of in Werken op locatie. De gele groep is door de deelnemende gemeenten zelf zoveel mogelijk geplaatst via het concept "Werken in buurten". In onderstaande grafiek is het verloop van de blauwe en gele groep zichtbaar van 2017 t/m 2025. Hierin is ook het aantal participatiebanen weergegeven dat bij WAA van 2017 t/m 2020 was geplaatst. Deze zijn vanaf 2021 niet begroot.

8. Door de rijksbezuinigingen is de reguliere rijkssubsidie Wsw per SE (= totaal excl. covid-bijdrage), rekening houdend met jaarlijkse compensatie LPO, van 2016 t/m 2019 slechts licht gestegen: van € 25.457 in 2016 naar € 25.906 in 2019. In 2020 is deze onverwacht (en niet begroot) fors gestegen naar €27.016 (=4,3% meer t.o.v. 2019). Deze stijging zal zich in de komende jaren naar verwachting voortzetten: in 2021 naar €28.086 (=4% meer t.o.v. 2020). Van 2016 t/m 2019 zijn de loonkosten meer gestegen dan de rijksbijdrage. Vanaf 2020 zal de rijksbijdrage Wsw per SE naar verwachting meer stijgen dan de loonkosten Wsw per fte. In onderstaande grafiek is te zien dat het subsidietekort (= minder rijksbijdrage dan loonkosten Wsw) stijgt t/m 2019 en weer afneemt vanaf 2020, doch dan nog steeds fors hoger is dan in de jaren t/m 2016:

9. De stijging van de loonkosten van het reguliere personeel is van 2022 t/m 2025 begroot op 2% per jaar. Evenals bij de SW-lonen is in de begroting hierbij ook rekening gehouden met jaarlijks louter koopkrachtbehoud.
10. De afbouw van de WAA-activiteiten en -organisatie a.g.v. het transformatieproces Samen Anders! is ultimo 2018 "uitgetrild" waardoor de infrastructurele kosten (huisvesting, en aanverwante kosten) en overige bedrijfskosten (lease vervoermiddelen, algemene kosten, verkoopkosten) vanaf 2019 een fors lager en vrij stabiel verloop hebben:

De infrastructurele kosten en de overige bedrijfskosten blijven in 2022 op het niveau van 2020 en 2021. In 2019 waren de overige bedrijfskosten incidenteel op een laag niveau. Vanaf 2020 stijgen deze door een hoger huurtarief voor het gebouw aan de Prinsessesingel in Venlo, en door inhuur van salarisadministratie bij derden i.p.v. door eigen regulier personeel, zoals dit tot 2020 het geval was.

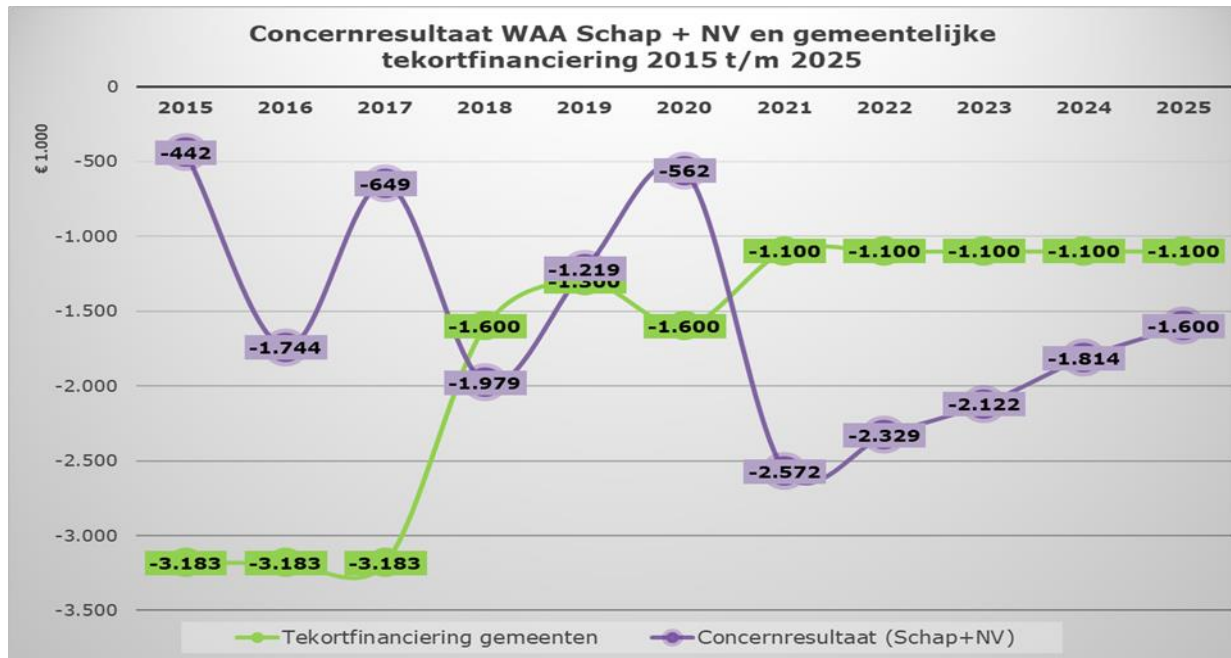
11. De verwachte stijging van het algemeen prijspeil is vanaf 2021 t/m 2024 2% per jaar.
12. In de meerjarenraming is rekening gehouden met de meest recente prognoses van het CPB (okt. 2020). Het BBP daalde in 2020 met 5% t.o.v. 2019 door de coronacrisis. In 2021 twee mogelijke scenario's:
- geen 3e lockdown => groei met 3,5% t.o.v. 2020;
 - wel 3e lockdown => verdere daling met 4%. Pas vanaf 2022 herstel.

In de 1^e begrotingswijziging 2021 en in deze primaire begroting 2022 is met beide scenario's als volgt rekening gehouden:

- In het begrote resultaat 2021 is een extra voorzichtigheidsbuffer van €300.000 in de toegevoegde waarde opgenomen.
- In het weerstandsvermogen is een extra voorzichtigheidsbuffer (boven het minimale niveau ad € 3 mio) opgenomen, aflopend vanaf 2021 ad €3,7 mio tot 2025 ad €1,1 mio.

13. In de 1^e begrotingswijziging 2021 is een post onvoorzien op de toegevoegde waarde in mindering gebracht van € 300.000 om de eventuele directe gevolgen van COVID-19 in de exploitatie 2021 te kunnen opvangen. Daarnaast wordt er vanaf 2021 een hoger dan strikt noodzakelijk weerstandsvermogen voor de WAA als totaal aangehouden als achtervanger voor het geval dat..... Een eventuele compensatie hiervoor o.a. vanuit het Rijk is in 2021 als PM opgenomen. Voor 2022 en volgende jaren zijn in dit kader eventuele extra kosten én eventuele compensatie hiervoor beiden als PM opgenomen.
14. Een in enig jaar hogere gemeentelijke tekortfinanciering dan benodigd wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve. Hogere tekorten dan de vaste gemeentelijke tekortfinanciering in enig jaar worden in mindering gebracht op de egaliseringsreserve. Jaarlijks zal opnieuw het bedrag worden bekeken op basis van de dan geldende situatie en/of verwachtingen. De gemeentelijke

tekortfinanciering was t/m 2017 gefixeerd op € 3.183.000. Als gevolg van beter dan begrote exploitatieresultaten in 2016 en 2017 én minder frictiekosten is de gemeentelijke tekortfinanciering verlaagd naar € 1,6 mio in 2018, € 1,3 mio in 2019, en € 1,6 mio in 2020. Door betere dan begrote resultaten over 2019 en 2020 wordt, volgens bestuurlijke uitgangspunten (voorkómen van een jaarlijkse zeer wisselende tekortfinanciering), de tekortfinanciering vanaf 2021 t/m 2025 gefixeerd op een stabiel jaarlijkse niveau ad € 1,1 mio. In onderstaande grafiek is het concernresultaat en de jaarlijks gemeentelijke tekortfinanciering vanaf 2016 t/m 2025 weergegeven:

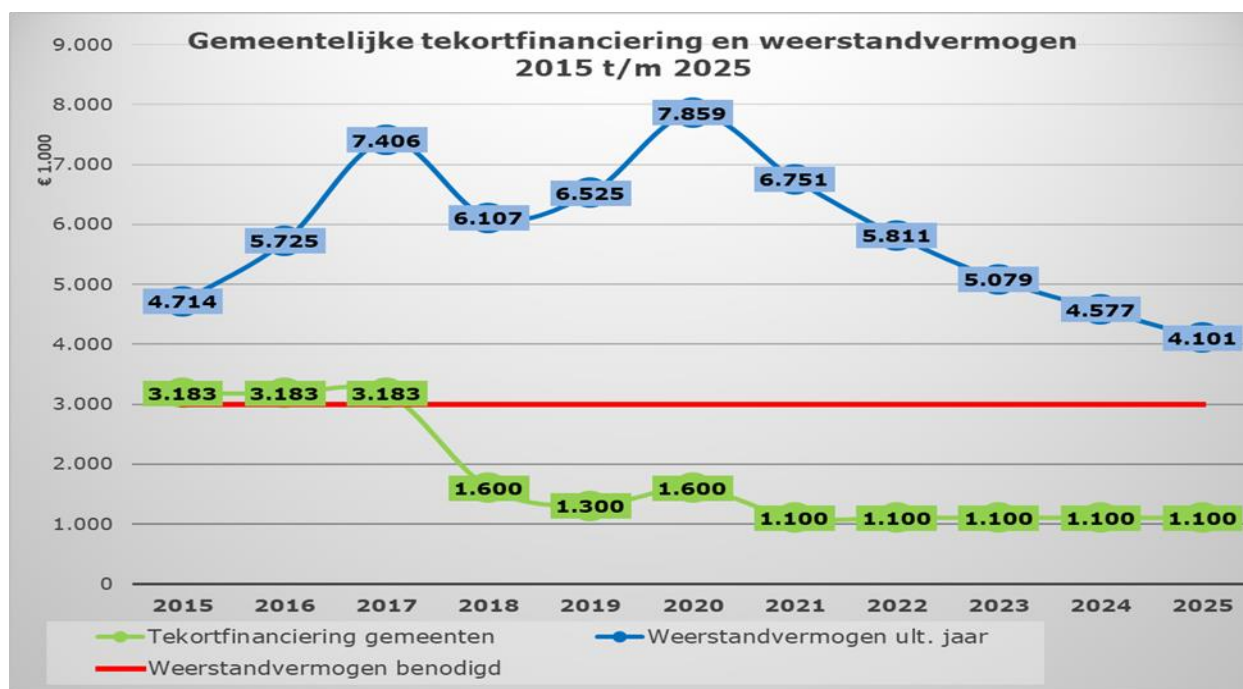

15. Het (verwachte) tekort a.g.v. het negatieve concernresultaat wordt, behalve door de gemeentelijke tekortfinanciering, verder opgevangen door:
- a) de inzet van de bestemmingsreserve (ter dekking van frictiekosten),
 - b) de al genoemde vrijval van de bestemmingsreserve frictie ad € 147.500 jaarlijks van 2021 t/m 2024, en
 - c) door inzet van de vrije algemene reserves middels een zgn. egalisatiefonds resp. weerstandsvermogen.

De vrije reserves van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv tezamen bedragen eind 2020 (voorlopige cijfers) € 7,8 mio. Als gevolg van de onder 14 vermelde verlagingen van de gemeentelijke tekortfinanciering wordt dit ultimo 2020 opgebouwde weerstandvermogen tot 2025 geleidelijk afgebouwd tot € 4,1 mio, d.w.z. nog ruim boven het bestuurlijke wenselijk geachte minimaal benodigde niveau ad € 3 mio. Hiermee is nog een extra voorzichtigheidsbuffer i.v.m. mogelijke negatieve coronagevolgen aanwezig, zoals hierboven (zie 12) vermeld. Tevens is, in het licht van de komende onzekerheden t.a.v. de nieuwe ontwikkelingen, voldoende ruimte voor het opvangen van de toekomstige onzekerheden voor bestuurlijke correcties die kunnen voortvloeien uit andere koersbijstellingen.

16. Het bovengenoemde weerstandvermogen met een minimumniveau ad € 3 mio is bestuurlijk vastgelegd, in de verhouding ca. € 2,5 mio bij WAA groep nv en ca. € 0,5 mio bij het Schap. Door verlaging van de uitvoerings- en plaatsingsbijdragen die het Schap aan WAA groep nv betaalt (2021 t/m 2025 jaarlijks gemiddeld €565.000) blijft deze verhouding in stand.

Onderstaand is het (verwachte) verloop van dit weerstandsvermogen voor WAA overall (Schap incl. uitvoeringsorganisatie WAA groep nv) in de tijd x € 1.000 in relatie tot het gewenste minimumniveau aangegeven voor 2015 t/m 2025:

Voor de periode 2021 t/m 2025 wordt verwacht dat het beschikbare weerstandsvermogen overall nog voldoende zal zijn om eventuele onvoorziene tekorten op de gemeentelijke bijdragen af te dekken.

Op basis van de genoemde uitgangspunten ziet de meerjarenbegroting er als volgt uit:

Meerjarenperspectief in €1.000	2021 1e begr. wijz.	2022 prim. begr.	2023	2024	2025
Rijkssubsidie Wsw	12.092	11.975	11.856	11.810	11.880
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	12.092	11.975	11.856	11.810	11.880
Uitvoerings- en plaatsingskst.	13.425	13.002	12.883	12.805	12.750
Reorganisatie-/frictiekosten	192	142	142	64	24
Overige kosten	448	360	328	329	331
Totaal lasten	14.065	13.504	13.353	13.198	13.105
Regulier exploitatieresultaat	-1.973	-1.529	-1.497	-1.389	-1.225
Concernresultaat	-1.973	-1.529	-1.497	-1.389	-1.225
Onttrekking bestemmingsreserve	217	142	142	64	24
Vrijval bestemmingsreserve	148	148	148	148	0
Toevoeging bestemmingsreserve	0	0	0	0	0
Onttrekking vrije reserve	508	140	108	77	101
Gemeentelijke tekortfinanciering	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100

Onderstaand de meerjarenbegroting weergegeven in structurele en incidentele baten en lasten conform het model Begrotingsevenwicht zoals voorgeschreven door het BBV:

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	2021			2022			2023			2024			2025		
	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel
Lasten programma Wsw	14.065	192	13.873	13.504	142	13.362	13.353	142	13.211	13.198	64	13.134	13.105	24	13.081
Totaal lasten programma's	14.065	192	13.873	13.504	142	13.362	13.353	142	13.211	13.198	64	13.134	13.105	24	13.081
Baten programma Wsw	12.092	0	12.092	11.975	0	11.975	11.856	0	11.856	11.810	0	11.810	11.880	0	11.880
Totaal baten programma's	12.092	0	12.092	11.975	0	11.975	11.856	0	11.856	11.810	0	11.810	11.880	0	11.880
Saldo van baten en lasten programma's	-1.973	-192	-1.781	-1.529	-142	-1.387	-1.497	-142	-1.355	-1.389	-64	-1.325	-1.225	-24	-1.201
lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten diverse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten algemeen dekkingsmiddel	1.100	-681	1.781	1.100	-287	1.387	1.100	-255	1.355	1.100	-225	1.325	1.100	-101	1.201
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten diverse	1.100	-681	1.781	1.100	-287	1.387	1.100	-255	1.355	1.100	-225	1.325	1.100	-101	1.201
Saldo van diverse	1.100	-681	1.781	1.100	-287	1.387	1.100	-255	1.355	1.100	-225	1.325	1.100	-101	1.201
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	-873	-873	0	-429	-429	0	-397	-397	0	-289	-289	0	-125	-125	0
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	725	725	0	282	282	0	250	250	0	141	141	0	125	125	0
Vrijval reserves	148	148	0	148	148	0	148	148	0	148	148	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal structurele lasten			13.873			13.362			13.211			13.134			13.081
Totaal structurele baten			13.873			13.362			13.211			13.134			13.081
Structurele baten - structurele lasten			0			0			0			0			0

Balans meerjarenoverzicht

Onderstaand een meerjarig overzicht van de geprognostiseerde balansposities van het Schap, waarin conform de verplichtingen vanuit de wet FIDO, zijn opgenomen de reserves en voorzieningen.

Omschrijving x €1.000	Ultimo jaar					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1. Activa						
1.1 Vaste activa						
1.1.1 Financiële vaste activa	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448
Totaal vaste activa	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448
1.2 Vlottende activa						
1.2.1 Uitzettingen korter dan 1 jaar	0	0	0	0	0	0
1.2.2 Liquide middelen	4.322	200	200	200	200	200
Totaal vlottende activa	4.322	200	200	200	200	200
Totaal activa	9.770	5.648	5.648	5.648	5.648	5.648
2. Passiva						
2.1 Vaste passiva						
Algemene reserve	300	300	300	300	300	300
Egalisatiereserve	1.237	729	589	481	404	303
Bestemmingsreserve	3.549	3.185	2.895	2.606	2.394	2.370
2.1.1 Totaal eigen vermogen	5.086	4.213	3.784	3.387	3.098	2.973
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0	0
2.1.2 Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves en voorzieningen	5.086	4.213	3.784	3.387	3.098	2.973
2.1.3 Vaste schulden langer dan 1 jaar	1.864	1.101	451	300	150	0
2.2 Vlottende passiva	2.820	334	1.413	1.961	2.400	2.675
Totaal passiva	9.770	5.648	5.648	5.648	5.648	5.648

De mutaties van de reserves zijn als volgt:

x €1.000	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Onttrekking bestemmingsreserve	-196	-217	-142	-142	-64	-24
Vrijval bestemmingsreserve	-100	-148	-148	-148	-148	0
Toevoeging / onttrekking egalisatiereserve	616	-508	-140	-108	-77	-101
Totaal	320	-873	-429	-397	-289	-125

De onttrekking van de bestemmingsreserve betreft bijdragen aan frictiekosten en projectkosten van WAA groep nv. De vrijval van de bestemmingsreserve betreft een bedrag ad €590.000 dat ultimo 2020 teveel is gereserveerd voor dekking van toekomstige frictiekosten. Dit bedrag zal conform bestuursbesluit (in december 2020) vanaf 2021 in vier jaren vrijvallen ter dekking van toekomstige exploitatietekorten van WAA Schap.

Bovenstaande balansposities en het eigen vermogensniveau en verloop zijn sec van toepassing voor het Schap. Daarnaast is ultimo 2020 ook bij de uitvoeringsorganisatie en 100% deelneming van het Schap zijnde WAA groep nv een vrij beschikbaar eigen vermogen aanwezig van € 6,3 mio (o.b.v. voorlopige cijfers). Dit vermogen zal, zoals eerder is aangegeven, worden afgebouwd, en wel tot € 3,5 mio eind 2025. Tezamen met het vermogen van Schap is dit nog ruim boven het gewenste minimale weerstandsvermogen voor WAA overall van € 3 mio, waardoor binnen WAA in totaal altijd nog voldoende vermogen beschikbaar is om eventuele tekorten a.g.v. tegenvallers volledig af te dekken binnen de gestelde veiligheidsmarge van het overall weerstandsvermogen.

Overige paragrafen

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het bestuur heeft in 2017 o.b.v. een modelmatige calculatie van het risico-/weerstandvermogen bepaald dat eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi tot een niveau van € 3 mio overall (Schap en WAA groep nv) voldoende zijn als weerstandvermogen om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Primaire begroting 2022	Verloop van de kengetallen					
	Werkelijk 2020	1e begr.-wijziging 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Netto schuldquote	-35%	-31%	-29%	-26%	-24%	-23%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2%	9%	13%	16%	18%	19%
Solvabiliteitsrisico	52%	75%	67%	60%	55%	53%
Structurele exploitatieruimte	7%	-3%	-6%	-3%	-3%	-2%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote en de solvabiliteit nemen af vanaf 2020 doordat het Schap jaarlijks aflost op langlopende leningen in combinatie met een afname van vrije reserves vanaf 2020, omdat de concerntekorten niet volledig worden aangevuld door gemeentelijke tekortfinanciering, en doordat de bestemmingsreserve wordt aangesproken ter dekking van frictiekosten resp. deels vrijvallen. Hierdoor verslechtert de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen. De exploitatieruimte blijft negatief omdat er, mede a.g.v. de hoge Wsw subsidietekorten, een blijvend tekort op de exploitatie is en voornamelijk blijft.

2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als risico's vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

2.1 Risico's voor Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 oplopende ten opzichte van voorgaande jaren. Dit als gevolg van:

- **Risico: optimalisatie- en finetuning proces**

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA jaarlijks herijkt. Zoals al aangegeven zijn per medio 2018 alle vervreemdingstrajecten incl. de vervreemding van Wsw Beschut naar gemeenten afgerond. WAA is daarmee omgevormd tot een sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor Wsw-ers met een loonwaarde vanaf 30% en hoger (zgn. 'blauwe' / niet beschutte Wsw groep). Ondanks dat via verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de herijking van de koers, blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van Wsw-ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA overall. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen die hierbij nodig zijn, zal direct een effect hebben op de exploitatie van zowel WAA groep nv als WAA Venlo e.o., en de mate waarin dit proces slaagt is tevens een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

- **Risico: mogelijke herijking bestuurlijke constellatie WAA**

Zoals eerder is aangegeven, zijn de gemeenten al enkele jaren bezig om te onderzoeken of en zo ja hoe, wat, waar en wanneer zij een stap wil gaan zetten om alle activiteiten voor de Participatiewet integraal en in samenhang samen te voegen. Een dergelijk proces kan en zal een risico vormen voor de continuïteit van de organisatie WAA over de volle breedte. Nog los daarvan zal een dergelijke operatie naar verwachting omvangrijk zijn, en zowel qua omvang als ook inhoudelijk complex. Eventuele externe en specialistische fiscale, juridische en personele ondersteuning zal daarbij zeker aan de orde zijn. Hiervoor zijn in 2020 beperkt middelen gereserveerd. Het zal evident zijn dat hier een risico op ontoereikendheid hiervan schuilt.

Een ander gevolg van dit proces is dat de huidige WAA stil blijft staan; er wordt beperkt geïnvesteerd in het gereedschap (o.a. ICT) en de organisatie. Beperkt investeren geeft een risico van bijblijven maar niet ontwikkelen, en derhalve stilstand. Stilstand is achteruitgang, zeker in de dynamische omgeving waarin WAA opereert. Ook hier is een latent risico aanwezig dat steeds pregnanter wordt naarmate finale besluitvorming rond dit thema uitblijft en de toekomst langer en langer onzeker blijft. Een risico op een organisatie die straks zover achterloopt dat alleen met extra grote inspanningen weer aansluiting gevonden kan worden bij het dan geldende heden. Als dat dan überhaupt nog lukt.... Dit risico is eind 2019 ook nadrukkelijk benoemd door onze externe accountant in een bestuurlijke toelichting bij haar management letter.

- **Risico's uit hoofde van de Wsw**

Steeds meer zijn de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw a.g.v. de doorlopende en oplopende rijksbezuinigingen vanaf 2015 tot en met 2020, vanuit het Rijk naar de SW-bedrijven resp. haar deelnemende gemeenten verlegd. Het lijkt erop dat deze beweging vanaf 2021 tot staan is gekomen maar niets is minder waar; de rijksbijdrage wordt vanaf 2021 weliswaar niet verder autonoom gekort, maar blijft wel structureel op een fors lager niveau dan oorspronkelijk het geval was. En is hiermee verre van kostendekkend ten opzichte van de verplichtingen die hierbij horen. In combinatie met de verdere uitrol van de Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw. Daarenboven is het zeker niet uit te sluiten dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid tóch verder zullen gaan dan tot nu toe is aangegeven en aangenomen. Dit omdat deze worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke waarden vaker prevaleren boven bedrijfseconomische realiteit en rationaliteit. Dit is nadrukkelijk een risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten!

Het zal duidelijk zijn dat alle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de volgende verbouwfase bij bestaande modaliteiten, maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn en in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan. Vanaf 2018 is dit al zichtbaar en in 2019 loopt dit zgn. negatieve economies-of-scale-effect verder op. In deze begroting wordt hier rekening mee gehouden maar het is niet mogelijk alle effecten hiervan exact voor alle toekomstige jaren in te schatten. Hierdoor is en blijft dit altijd een risico.

- **Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling**

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving is ook bij WAA een issue dat bij WAA zelfs nog sterker doorwerkt dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat de gemiddelde leeftijd hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de Wsw uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtermaatschappijen van WAA groep nv, Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De hele wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

- **Financieringsrisico's**

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico's met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

- **Risico's COVID-19 t.a.v. Rijksbijdrage Wsw**

Ondanks dat COVID-19 wel een fors effect heeft bij WAA, zijn de effecten hiervoor voor sec het Schap op kortere termijn vooralsnog beperkt. Als gekeken wordt naar de langere termijn (2021 en verder) kan het een ander verhaal zijn en kan de huidige crisis naar verwachting wél een forse directe impact hebben op het Schap. Het Rijk en gemeenten hebben nl. een gentlemen's-agreement waarbij het financiële uitgangspunt is "Samen de trap op, samen de trap af". Concreet; als het goed gaat met de Rijksbegroting straalt dit af op gemeenten, maar andersom ook. En m.n. dat laatste, is nu bij het Rijk aan de orde.

Dit gezamenlijke beleid is door het Rijk voor 2020 voorlopig in de ijskast gezet maar voor de jaren na 2020 onderwerp van discussie en onderzoek tussen het Rijk en de VNG. Mocht dit beleid onveranderd worden doorgezet, dan moeten gemeenten vanaf 2021 - rekening houdende met de enorme impact die alle compensatieregelingen vanuit het Rijk nu en in de toekomst hebben op de lopende Rijksbegroting - mogelijk rekening houden met mogelijk forse kortingen, ook op het Participatiebudget incl. rijksbijdrage Wsw vanaf 2021. Het hoe, wat en waar verder is nog niet bekend en derhalve vooralsnog PM. Maar daardoor niet minder relevant.

2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

- **Risico: resultaten deelneming in WAA groep nv**

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico's uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico's natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

- **Risico's COVID-19 op bedrijfsvoering van deelneming WAA Groep nv**

Ondanks de verwachting dat WAA voldoende in staat is de gevolgen van COVID-19 op kortere termijn zelf op te vangen, zijn er natuurlijk wel stevige directe en indirecte risico's hieraan verbonden. Op korte termijn moet dan met name gedacht worden aan een gehele en/of volledige shutdown van bedrijven waardoor WAA groep nv veel minder resp. geen toegevoegde waarde meer ontvangt en extra kosten moet maken omdat plaatsingen bij inleners al dan niet tijdelijk mogelijk zijn. Wekelijks wordt deze impact gemonitord d.m.v. een geactualiseerde impactanalyse.

Ook verdere en meer langdurige sluitingen van bedrijven zijn een risico in dit kader. Terwijl een compensatie van het Rijk, zeker op een wat langere termijn, nog maar de vraag is. En ondanks het feit dat WAA groep nv voldoende eigen middelen heeft om de COVID-crisis op korte termijn vooralsnog het hoofd te bieden, is de aard en omvang van deze crisis vooralsnog onzeker. En zeker als het langer duurt dan 2021 nemen de risico's voor zowel WAA groep nv als in haar verlengde het Schap WAA toe. De omvang van dit risico is overigens vooralsnog niet in te schatten en derhalve PM.

- **Risico: ontwikkelingen op de arbeidsmarkt**

Een ander risico voor WAA is dat met de afronding van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" heeft afgerond en als sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf verder gaat. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling van detacheringen en uitplaatsingen niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als – in het verlengde hiervan – deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajong.

- **Risico: vervuilde gronden**

Het Schap was tot medio 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat in Venlo en van de Kwekerij Roobeek. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat als de Kwekerij vervreemd zijn, kan er voor WAA t.a.v. milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat er momenteel geen sprake is van milieurisico's en/of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

- **Risico: transitievergoedingen**

Per 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Medio 2019 is door het Rijk aangegeven dat alle al betaalde en toekomstige transitievergoedingen voor de laatste categorie bij het UWV kunnen worden gedeclareerd. Echter, voor andere uitdiensttredingen zoals ontslag op staande voet etc. geldt dit niet. Zeker omdat de meeste Wsw-dienstverbanden al erg lang lopen zijn de kosten die hieruit voortvloeien vaak hoog en onvoorspelbaar en vormen een financieel risico voor WAA en haar gemeenten.

- **Risico: AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof" is, moet er nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AVG-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat er iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is er nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico: cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op verstoring of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen a.g.v. malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's wel maatregelen genomen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en er dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

- **Risico Effecten WAB**

Vanaf 1-1-2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) van kracht. Deze wet herbergt verschillende kaders en maatregelen die de inzet van tijdelijke arbeidskrachten voor alle organisaties fors duurder en risicovoller maken dan eerder het geval. Weliswaar zet WAA maar in beperkte mate arbeidskrachten in die niet onder de Wsw vallen en met een tijdelijk contract, maar desalniettemin zit hierin een risico. Een juridisch maar ook financieel risico indien er op dit vlak menselijke fouten gemaakt worden door (bijv. termijnoverschrijdingen e.d.).

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Na de verkoop van haar gronden in 2017 en 2018 heeft WAA Venlo e.o. geen kapitaalgoederen meer. Derhalve is er geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

4. Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut. Hierin is opgenomen dat jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing wordt gegeven van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat er voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2020 ruim heeft voldaan aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000

1^e kwartaal 2020:

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	-120	2	-119
ultimo februari	-628	5	-622
ultimo maart	1.706	786	2.492
(4) Gemiddelde van (3)			584
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.176
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		1.760
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

2^e kwartaal 2020:

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo april	3.086	11	3.097
ultimo mei	1.307	15	1.322
ultimo juni	2.077	6	2.084
(4) Gemiddelde van (3)			2.167
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.176
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		3.343
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

3^e kwartaal 2020:

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo juli	1.411	6	1.417
ultimo augustus	466	8	475
ultimo september	211	9	220
(4) Gemiddelde van (3)			704
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.176
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		1.880
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

4^e kwartaal 2020

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo oktober	56	9	66
ultimo november	-61	7	-54
ultimo december	-4.063	4.322	260
(4) Gemiddelde van (3)			90
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.176
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		1.266
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

Renterisico vaste schuld

Bedragen x € 1.000

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Realisatie 2020	Begroting 2021 na wijziging	Primaire begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
(1)	Renteherziening	0	0	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	764	764	651	150	150	150
(3)	Renterisico	764	764	651	150	150	150
(4)	Renterisiconorm	2.657	2.813	2.701	2.671	2.640	2.621
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	1.893	2.049	2.050	2.521	2.490	2.471
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0	0	0
Berekening Renterisiconorm:							
(4a)	Totaal lasten boekjaar	13.284	14.065	13.504	13.353	13.198	13.105
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	2.657	2.813	2.701	2.671	2.640	2.621

Volgens art. 2 Wet FIDO, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000.

EMU-saldo		x € 1000						
		Realisatie		Begroting				
	Omschrijving	2020)	2021 voor wiz.	2021 na 1e wiz.	2022	2023	2024	2025
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.280	-2.000	-1.973	-1.529	-1.497	-1.389	-1.225
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0	0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0	0
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden waaronder in het Schap deelnemende gemeenten, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	1.600	1.600	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?							
Berekend EMU-saldo		320	-400	-873	-429	-397	-289	-125

*) volgens voorlopige cijfers

Liquiditeitsprognose

Onderstaand volgt de liquiditeitsprognose voor het concern WAA overall in 2021 en 2022.

x €1.000	WAA Schap	WAA groep nv	Totaal
Saldo 1-1-2021	4.322	3.616	7.938
<i>1e begrotingswijziging 2021</i>			
Resultaat boekjaar	-508	-600	-1.108
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	0	48	48
Mutaties voorzieningen	n.v.t.	0	0
Aflossingen langlopende leningen	-763	n.v.t.	-763
Verrekening rekening-courant	-2.851	2.851	0
Mutaties in werkkapitaal	PM	PM	PM
Investerings in (im-)materiële vaste activa	0	-160	-160
Desinvesterings in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Saldo 31-12-2021	200	5.755	5.955
<i>Primaire begroting 2022</i>			
Resultaat boekjaar	-140	-800	-940
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	0	54	54
Mutaties voorzieningen	n.v.t.	0	0
Aflossingen langlopende leningen	-651	n.v.t.	-651
Verrekening rekening-courant	791	-791	0
Mutaties in werkkapitaal	PM	PM	PM
Investerings in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Desinvesterings in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Saldo 31-12-2022	200	4.218	4.418

Uit bovenstaande prognose blijkt dat, o.b.v. het uitgangspunt dat zowel financiering als liquiditeitenbeheer concern breed binnen WAA bekeken wordt, het concern WAA onverminderd over voldoende financieringsmiddelen en liquiditeiten beschikt voor 2022. Op grond hiervan is het niet opportuun in 2022 nieuwe financieringsmiddelen aan te trekken.

5. Verbonden partijen

Het Schap kent slechts één verbonden partij, namelijk WAA groep nv (gevestigd aan de Edisonstraat 8 te Venlo), waarvan het Schap 100% eigenaar is. WAA groep nv voert namens het schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract loopt tot en met 31 december 2021 en kent een verlengingsoptie voor 2022 en volgende jaren.

Het begrote resultaat van WAA groep nv in 2022 is -/- € 800.000. Dit tekort zal binnen WAA groep nv zelf worden gedekt door de inzet van overschotten uit vorige jaren resp. vrije reserves. De begrote totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2022 bedraagt naar verwachting ongeveer € 34.000.000.

6. Lokale heffingen

Het Schap kent geen lokale heffingen.

7. Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Het Schap heeft, na de verkoop van haar gronden in 2017 en begin 2018, geen gronden meer in bezit.

Overzicht van baten en lasten begroting 2022

Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2022		Begroting 2021 na 1e wijziging		Primaire begroting 2021		Werkelijk 2020 *)	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Rijkssubsidie Wsw		11.975		12.092		11.919		12.005
Diverse baten		0		0		0		933
Totale baten		11.975		12.092		11.919		12.938
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	13.002		13.425		13.423		12.759	
Administratiekosten	65		64		63		63	
Personeelskosten bestuur	21		20		21		20	
Rentekosten minus – opbrengsten	51		71		47		67	
Kosten uitplaatsingen en herindicatie	115		113		113		110	
Frictiekosten bijdrage aan NV	142		192		120		166	
Projectkosten bijdrage aan NV	0		25		25		30	
Overige algemene kosten	108		155		107		70	
Totale lasten		13.504		14.065		13.919		13.285
Exploitatieresultaat		-1.529		1.973		-2.000		-347
Bijdrage aan WAA groep nv		0		0		0		-933
Concernresultaat		-1.529		-1.973		-2.000		-1.280
Dekking concernresultaat:								
Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw		1.100		1.100		1.600		1.600
Begroot saldo baten en lasten		-429		-873		-400		320
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve		142		217		145		196
Vrijval bestemmingsreserve		147		148		100		100
Toevoegingen aan bestemmingsreserve		0		0		0		0
Begroot resultaat (te dekken uit alg. reserve)		-140		-508		-155		616

*) betreft voorlopige cijfers

Kasstroomoverzicht

(x € 1.000)

Resultaat (te dekken uit algemene reserve)
Mutaties in bestemmingsreserve
Mutaties in werkkapitaal

Kasstroom uit operationele activiteiten

Desinvesteringen mat. vaste activa
Resultaat deelnemingen

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

Aflossingen van langlopende schulden

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Mutatie geldmiddelen

*) betreft voorlopige cijfers

Saldi geldmiddelen:
Beginstand boekjaar
Eindstand boekjaar

Mutatie

Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijziging	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
-140	-508	-155	616
-289	-365	-245	-295
1.080	-2.486	1.164	4.763
651	-3.359	764	5.084
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
-651	-764	-764	-764
-651	-764	-764	-764
0	-4.123	0	4.320

200	4.323	200	3
200	200	200	4.323
0	-4.123	0	4.320

Toelichting op de programmabegroting

Zoals eerder reeds is vermeld, dient er nadrukkelijk rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in voorgaande jaren. Dit omdat vanaf 2018 geen sprake meer is van een integrale maar van een deeltuitvoering van de Wsw voor de gemeenten via WAA. Vanaf 1-1-2018 staan gemeenten nl. zélf aan de lat voor de uitvoering van het beschutte deel van Wsw.

Rijksvergoeding Wsw (excl. COVID-19 bijdragen)

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Rijksvergoeding Wsw regulier	11.975	12.092	11.919	12.005
Bij: bonus Begeleid werken	0	0	0	0
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	11.975	12.092	11.919	12.005
Aantal SE incl. Begeleid werken	414,2	430,5	453,9	444,38
Rijkssubsidie regulier per SE (x € 1)	28.911	28.086	26.261	27.016

** Voorlopige cijfers en rijksbijdrage excl. eenmalige COVID-compensatie 2020*

De omvang van de door het Schap van de (deelnemende) gemeenten te ontvangen vergoeding is gebaseerd op:

- a) de Rijksbijdrage Wsw bijdrage als onderdeel van het participatie-budget 2022 zoals die in de decembercirculaire 2020 van SZW gepubliceerd is en
- b) op een raming van de gemiddelde Wsw-bezetting per gemeente voor 2022 per gemeente.

Ondanks de jaarlijkse kortingen op de rijkssubsidie per SE t/m 2020, is deze in 2020 gestegen met € 1.110 (=4,3%). Dit m.n. door niet begrote extra uitstroom Wsw op landelijks schaal in 2019 die, bij een gelijkblijvend macrobudget over 2020, in 2020 zorgde voor een hogere rijksbijdrage per Wsw arbeidsplek bij landelijk minder Wsw-ers. En omdat deze methodiek bij het Rijk ook voor komende jaren niet verandert, is dit een effect dat ook doorwerkt in volgende jaren.

Deze ontwikkeling was in eerste instantie in de WAA begroting niet verwacht en begroot voor 2020 en volgende jaren. Hierdoor is ook de rijksbijdrage 2021 na 1^e begrotingswijziging en volgende jaren hoger dan in de primaire begroting 2021. In deze primaire begroting 2022 is de rijksbijdrage opgemaakt volgens de decembercirculaire 2020 en tevens met een verwachte LPO

(loonprijscompensatie) van 1,35%. De loonkosten per fte Wsw zullen in 2022 stijgen met 2,25% t.o.v. 2021. Door een verwachte hogere stijging van rijkssubsidie per SE (met 2,9%) stijgt de subsidieratio (rijkssubsidie t.o.v. de loonkosten Wsw) in 2022 naar 88,0% (begroting 2021: 87,2%). Het zgn. "subsidiegat" komt, ondanks de dalende en lagere bezetting SW, in 2022 uit op een tekort van ca. € 1,7 mio (begroting 2021: - € 1,8 mio).

Diverse baten

In 2020 betreft dit de voor heel 2020 via gemeenten van het Rijk ontvangen eenmalige zgn. coronabijdrage om de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering te mitigeren. In 2020 bedroeg deze eenmalige bijdrage ongeveer € 2.098 per arbeidsjaar Wsw. Voor alle jaren na 2020 is een eventuele bijdrage uit dien hoofde als PM geraamd.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	31.392	31.182	29.573	28.712
Dekkingsgraad rijkssubsidie : Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,92	0,90	0,89	0,94

*) betreft voorlopige cijfers

Ten opzichte van de realisatie 2020 stijgen de bruto uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in 2021 en 2022, dit vooral door de daling van de toegevoegde waarde a.g.v. de verwachte gevolgen van de coronacrisis, en verder door hogere reguliere personeelskosten per fte in 2021, en door de krimp van de SW-populatie die sneller gaat dan de afbouw van de exploitatiekosten.

Personeelskosten bestuur

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Salarissen en sociale premies	21	20	20	20
Totaal	21	20	20	20

* Voorlopige cijfers

Rentekosten minus –opbrengsten

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Rentekosten leningen o/g	51	71	47	67
Rentekosten overige	0	0	0	0
Renteopbrengsten	0	0	0	0
Totaal	51	71	47	67

* Voorlopige cijfers

De rentekosten stijgen in 2021 na 1^e begrotingswijziging t.o.v. de primaire begroting door een met ingang van 2021 ingevoerde negatieve rente op grote delen van de lopende betaalrekeningen bij huisbankiers. In de primaire begroting 2022 dalen de rentekosten t.o.v. 2021 door aflossingen op langlopende leningen.

Kosten uitplaatsingen en herindicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van uitplaatsingen en herindicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv. In 2022 is € 115.000 begroot (2021: € 113.000).

Projectkosten bijdrage aan NV

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Projectkosten bijdrage aan NV	0	25	25	30
Totaal	0	25	25	30

* Voorlopige cijfers

De bijdrage in de projectkosten aan WAA groep nv worden, op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit de bestemmingsreserve.

Frictiekosten bijdrage aan NV

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Frictiekosten bijdrage aan NV	142	192	120	166
Totaal	142	192	120	166

* Voorlopige cijfers

De frictiekosten betreffen vooral personeelskosten van boventallig personeel, en worden op basis van bestuursbesluiten gedekt uit de bestemmingsreserve.

Overige algemene kosten

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Accountantskosten	47	46	47	50
Kosten modernisering Wsw	25	75	25	11
Onvoorzien	25	24	24	0
Overige	11	10	11	9
Totaal	108	155	107	70

* Voorlopige cijfers

De kosten modernisering Wsw betreffen m.n. de inzet van externe deskundigen vanuit een gemeenschappelijke vraag en gemeenschappelijk belang van alle drie de deelnemende gemeenten te dekken voor het geval de voorgenomen integratie van WAA en het sociale domein van de gemeente Venlo doorgaat.

Onder de post Onvoorzien zijn, naast een budget voor onvoorziene zaken, in 2022 (evenals voorgaande jaren) ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen rijksbijdrage en uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw a.g.v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde Wsw-bezetting bij het Schap te kunnen opvangen.

Bijdragen aan WAA groep nv

Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is de eenmalige rijkscompensatie over 2020 om de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering te mitigeren, in lijn met bestuurlijke besluitvorming in 2020, volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Dit zal ook gebeuren met eventuele volgende compensaties. Hierdoor worden de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering / exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze Coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage Wsw, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder deze post Bijdragen van/aan Derden.

Onttrekkingen uit bestemmingsreserve

De hierboven vermelde bijdragen in projectkosten en frictiekosten aan WAA groep nv worden op basis van bestuursbesluiten gedekt uit bestemmingsreserves.

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Projectkosten bijdrage aan NV	0	25	25	30
Frictiekosten bijdrage aan NV	142	192	120	166
Totaal onttrekkingen	142	217	145	196

* Voorlopige cijfers

Toevoeging aan bestemmingsreserve

In 2021 en 2022 is geen toevoeging aan de bestemmingsreserve begroot. De in voorgaande jaren gereserveerde frictiemiddelen zijn naar verwachting toereikend om de geplande ombouw/transitie van WAA volledig te financieren.

Vrijval uit bestemmingsreserve

Vanaf 2020 tot en met 2024 is een jaarlijkse vrijval begroot uit de bestemmingsreserve voor frictie. In 2020 was dit €100.000, en in 2021 t/m 2024 jaarlijks €147.500. Dit omdat de in voorgaande jaren gereserveerde frictiemiddelen per ultimo 2020 naar verwachting voor in totaal €590.000 bovenmatig en niet meer direct noodzakelijk zijn om de geplande ombouw/transitie van WAA uit hoofde van het strategische plan "Samen Anders!" volledig af te financieren. De jaarlijkse vrijval gespreid over vijf jaren geschiedt conform in december 2019 en december 2020 genomen bestuursbesluiten.

Gemeentelijke bijdrage Wsw ter financiering van het tekort

Bedragen x € 1.000	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Totaal gemeentelijke bijdrage Wsw	1.100	1.100	1.600	1.600
Aantal SE incl. Begeleid werken	593,6	616,5	644,7	643,8
Af: naar Werken in buurten	-179,4	-186,0	-190,8	-199,4
Resteert aantal SE	414,2	430,5	453,9	444,4
Gemeentelijke bijdrage per SE (x € 1)	2.656	2.555	3.525	3.601

* Voorlopige cijfers

Taakvelden

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van overheadkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden (in € 1.000)	Primaire Begroting 2022		Begroting 2021 na 1e wijziging		Primaire Begroting 2021		Realisatie 2020	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		21		20		20		20
0.4 Overhead		173		244		196		163
0.5 Treasury		51		71		46		67
0.8 Overige baten en lasten		142		192		120		166
0.10 Mutaties reserves	290		365		245		296	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	140		508		155		-616	
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	13.075	13.117	13.192	13.538	13.519	13.537	13.605	12.869
Totaal generaal	13.504	13.504	14.065	14.065	13.919	13.919	13.285	13.285

Kengetallen

Bedragen in €	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Aantal Wsw-ers in SE (gemiddeld)	593,6	616,5	644,7	643,8
Af: naar Werken in buurten	-179,4	-186,0	-190,8	-199,4
Resteert aantal SE	414,2	430,5	453,9	444,4
Rijkssubsidie regulier per SE	28.911	28.086	26.261	27.016
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	31.392	31.182	29.573	28.712
Dekkingsgraad rijkssubsidie : uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,92	0,90	0,89	0,94
Ziekteverzuim Wsw	12,0%	12,0%	12,0%	16,7%

* Voorlopige cijfers